

75. Λένιγμα.

Στους ὤμους μου ἐγὼ κρατῶ τὸν κόσμον καὶ τὴν γῆσι·
Καὶ ὅμως ἓνας μαθητὴς μπορεῖ νὰ μὲ κρατήσῃ.

Ἑστάλη ὑπὸ τοῦ Πολυγέρου.

76. Λένιγμα.

Εἶμαι μὴ μικρὴ κυρία εἰς τὰ κάτασπρα ντυμένη,
Κόκκινο φορὼ καπέλλο στὸ κεφάλι μου, μακρὺ.
Μὰ ἰδότε, ποῖα τύχη εἰς τὸν κόσμον μὲ προσμένει!
Δηλαδὴ ὅσο γηρνᾶω γίνομαι καὶ πειδὸ μικρῇ.

Ἑστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀραπάκου.

77. Κυβόλεξον.

1. Ἀπὸ τὴν Φοινίκην ἦλθα κ' εἶμαι ἐγὼ ἡ κορωνίς.
2. Εἶμαι βσιλεὺς τῶν ζώων υπερέφανος, γενναῖος.
3. Πλὴν ἐγὼ ὅποτεν λείψω, δὲν θ' ὀμιλῇ κανεῖς.
4. Καὶ ἐγὼ πάλιν ἐπλάσθην εἰς τὸν κόσμον τελευταῖος.

Ἑστάλη ὑπὸ τῆς Λατίνης.

78. Τρέγωνον.

1. Εἶμαι ζῶον, πλὴν μὲ τρέμουν καὶ αὐτοὶ οἱ βασιλεῖς.
2. Καὶ ἐγὼ εἶμαι προμήτωρ καὶ προμάμη τῶν ἀνθρώπων.
3. Ἡμεῖς πάλιν τί ἀστεῖον νὰ γενώμεν τοὺς γονεῖς.
4. Στὸ ἀλφάβητο θὰ μ' εὕρῃς καὶ χωρὶς νὰ κάμῃς κόπον.

Ἑστάλη ὑπὸ τοῦ Κύματος.

79. Σταυρός. Μὲ τὰ γράμματα ΑΔΗΡΥ' σχηματίσιν
τὸ ὄνομα μιᾶς νήσου καὶ ἑνὸς ὄρους ἐτέρας νήσου.

Ἑστάλη ὑπὸ τῆς Μικρούλας Τραλαῆ.

80. Ἑρώτησις. Ποῖος διεδέχθη τὸν προκατόχον τοῦ
Λουδοβίκου ΙΔ'?

Ἑστάλη ὑπὸ τοῦ Ἑρμῆος Ψιττακοῦ.

81. Πρόβλημα. Ἡ μικρὰ Κλειὼ ἔχει 65 ἀμύγδαλα εἰς
ταῖς δύο της τσέπαις· εἰς τὴν μίαν ἔχει 15 περισσότερα ἀπὸ
τὴν ἄλλην. Πόσα ἀμύγδαλα ἔχει εἰς καθὲ τσέπῃ;

Ἑστάλη ὑπὸ τοῦ Μικροῦ Λεμβούρου.

82. Ἀκροστιχίς. Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητουμέ-
νων πέντε λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα σοφοῦ.—1. Κερπός.
2. Τετράποδον. 3. Ἐλάττωμα σπουδαῖον. 4. Μέρους τοῦ σώ-
ματος. 5. Μέγας ποταμός.

Ἑστάλη ὑπὸ τῆς Πληγωμένης Τρυγῶνος.

83. Ἀπροσδόκητον. Διατὶ πίνεται τὸ γάλα;

Ἑστάλη ὑπὸ τοῦ Θεοφράστου.

84. Ἀπροσδόκητον. Ἡ «Διάπλασις τῶν παιδῶν» εἶνε
τὸ καλλίτερον καὶ τὸ διασκεδαστικώτερον περιοδικόν. Γράψε
το μὲ δύο κεφαλαῖα γράμματα.

Ἑστάλη ὑπὸ τῆς Τσάτσας Γελαστή.

ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΛΥΤΩΝ ΚΑΤ' ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΗΝ ΣΕΙΡΑΝ ΤΟΥ ΕΠΩΝΥΜΟΥ

Ἀγόρω, 15. Ἀγράμπελη, 9. Κλεωνή Γ. Ἀθηνογένους, 6. Ἀλφόνσος δὲ Ραιμή, 12. Ἀπερος Νίκη, 8. Ἀρα-
πάκος, 10. Ἀριάνη τῆς Κρήτης, 15. Ἀρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων, 8. Εἰρήνη Γιαννοπούλου, 2. Γραῖα Δρῦς, 14.
Σταματοῦλα Μιχ. Δήμα, 9. Διάβολος Κύπριος, 10. Ἑμ. Χ. Δραγάτης, 10. Ἐλευθέρα Ἑλλάς, 9. Ἐλαφρὰ
Ἀκατος, 12. Ἑλληνικὴ Σημαία, 11. Ἑρμῆος Ψιττακός, 14. Εὐόσμον Ἀνθος, 12. Παντελῆς Γ. Ζάλλης, 11.
Ἀγλαία Ε. Ζωγραφίδου, 3. Ἡρώτων Μεσολόγγιον, 10. Ἡρώτῃς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως, 14. Δημ. Κ. Θεοδώ-
ρου, 7. Θεόφραστος, 10. Κορκοράν, 15. Σ. Κοτάρης, 1. Κοτόπουλον, 5. Πάνος Ι. Λάμπρος, 7. Λευκὴ Περιστερά,
9. Λευκὸς Κύκνος, 10. Λέων, 9. Λίνδα, 7. Λουκία δὲ Λαμερμούρ, 10. Μαρθώνιος Ταῦρος, 8. Μαῦρος Τιμεῖο,
7. Μάχη τῆς Κλείσοβας, 9. Μέλας Ἀετός, 8. Ἰάκωθος Μεταξᾶς, 5. Μικρὸς Γουήλ, 9. Μικρὸς Διαβολάκος, 6.
Μικρὸς Λεμβούχος, 12. Μικρούλα Τραλαῆ, 14. Μιλτ. Μελισσηνός, 12. Μπεμπές, 15. Δημ. Στ. Οἰκονομάκης, 12.
Πανοῦργος Ὀδυσσεύς, 10. Κατίνα Ι. Παπαδιαμαντοπούλου, 14. Δημήτρα Παρασκευᾶ, 10. Πιπερόσπυρον, 12.
Πετενός, 14. Πηδηκτούλης, 13. Πίνδειος Αὐλός, 4. Πληγωμένη Τρυγῶν, 8. Ποικιλανθίς, 12. Πονηρὰ Ἀλεπού, 2.
Πρωτόπειρος Μέλισσα, 9. Πυγμαλίων, 10. Σάλλιγξ τῆς Βραΐλας, 10 καὶ 9. Σαπφώ, 9. Εὐ. Δ. Σαριγιάννης, 7.
Σιλαφένης, 7. Διον. Γ. Σκλάβος, 11. Σπ. Ε. Σκλάβος, 11. Παναγιωτίτσα Π. Σπεράντσα, 12. Σπινθήρ, 13. Συ-
καλὴς, 15. Σχοινοβάτης, 8. Ι. Κ. Τζάθας, 14. Τηλέμαχος, 5. Τίγρις τῆς Βεγκάλης, 6. Τρεῖς ἵπποι τοῦ Ἀλῆ, 15.
Τσάτσα Γελαστή, 15. Μαρία Α. Τσέπη, 11 καὶ 8. Τσιληθόρα, 4. Τσίρος τοῦ Πελάγου, 9. Φαλακροκόραξ ὁ
Ἀλιεύς, 9. Φιλέρμος Τρυγῶν, 3. Φλογερὰ Ἀκτίς, 2. Ἀριστοδῆμος Χατζὴ Πέτρος, 3. Χλόη, 10. Ν. Ψαράς, 6.

[Τὰ ὀνόματα τῶν λυτῶν, ὅναι αἱ λύσεις ἐλήφθησαν μετὰ τὴν 26 Μαΐου, ὅτε δημοσιεύθησαν εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον].

85. Στίχοι πρὸς συμπλήρωσιν.

(Νὰ εὐρεθοῦν αἱ τελευταῖαι λέξεις τῶν στίχων
τοῦ κατωτέρω μύθου)

ΦΛΟΞ ΚΑΙ ΚΑΠΝΟΣ

Ὁ καπνὸς —

Στὴν μητέρα του τὴν φλόγα ἔλεγε μὲ —
«Διατὶ κ' ἐγὼ, μητέρα, δὲν μοῦ λέγεις τὴν —
Διατὶ κ' ἐγὼ δὲν λάμπω, ἐνῶ εἶμαι —
Ἀπὸ σὲ τὴν φλόγα, ἦτις παντοῦ τόσῃ λάμπει —;
Καὶ τὸν σκοτεινὸν νιόν σου διατὶ δὲν τὸν —;
Ἐμεῖς δὲσεν ἐκεῖνη καὶ τῷ εἶπεν: «Δὲν —,
Ἡ ἐρώτησίς σου αὕτη δὲν μ' ἐκπλήττει —
Διατὶ δὲν σὲ λαμπρύνει ἡ λαμπρότης ἡ — —
Τὴν αἰτίαν τοῦτου ὅλοι τὴν εἰξεύρουσι —
Ἄκουσε λοιπόν, καπνὲ μου, τί φρονοῦσι περὶ —
(Καὶ εἰς τοῦτο πᾶς μεγάλος καλὸν εἶνε νὰ —)
Ἐκαστος διὰ νὰ λάμπῃ, πρέπει καὶ ἄφ' — —
Ν' ἀποκτήσῃ καὶ τὴν λάμπειν, ὅχι νὰ τὴν —
Διὰ τοῦτο καὶ τὰ τέκνα διὰ νὰ —
Δὲν ἀρκεῖ ἀπὸ μεγάλους κ' εὐγενεῖς νὰ —».

Ἑστάλη ὑπὸ τοῦ Σπινθῆρος.

Διὰ τοὺς μανθάνοντας τὴν γαλλικὴν.

86. Question drôlatique.

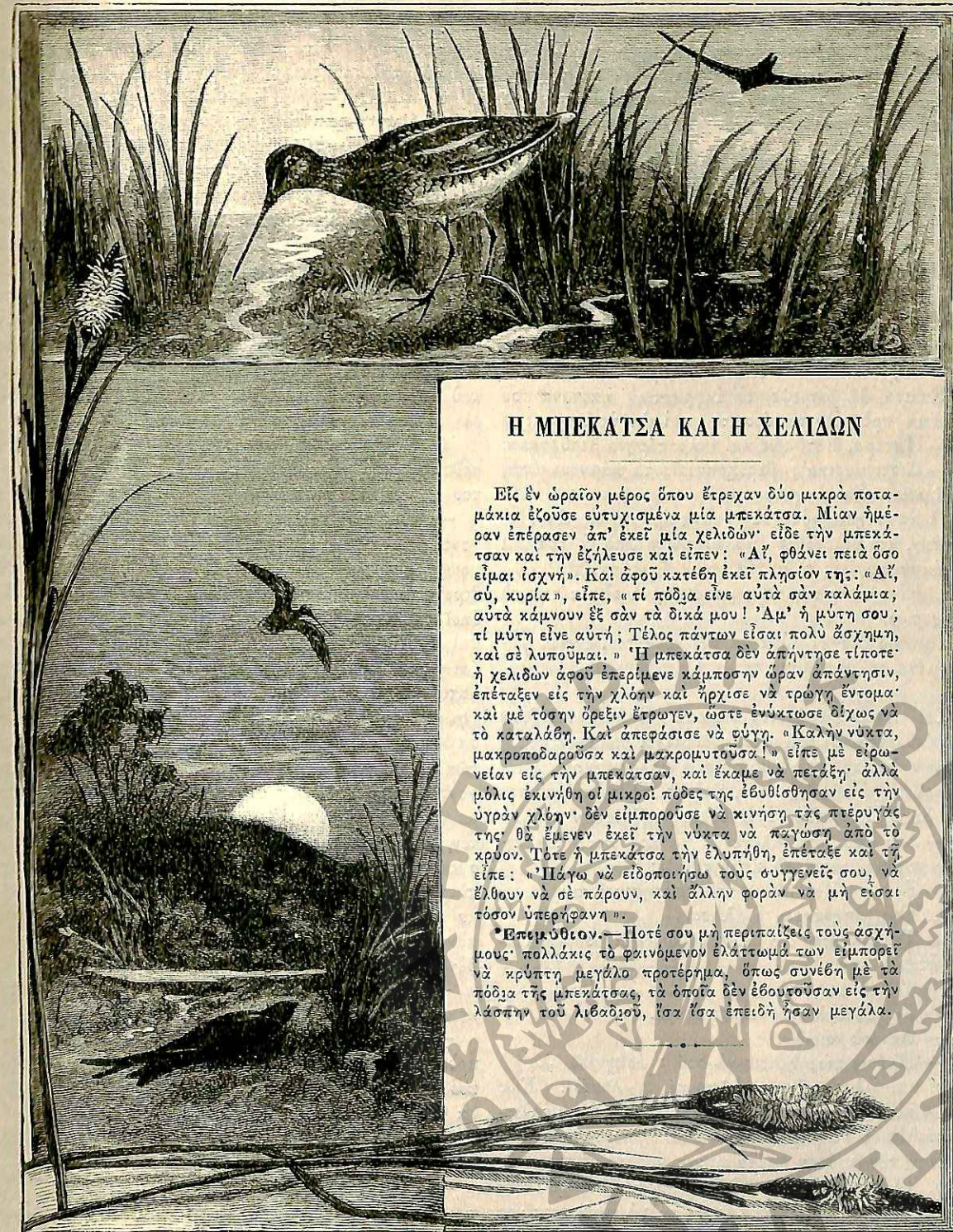
Quelle est la ville de l'antiquité qui était faite de
poissons?

87. Charade.

Pièce en métal commun, monnaie est mon premier.
Bon et riche produit de Chine est mon dernier.
Mon tout est animal pillant cave et grenier.

ΛΥΣΕΙΣ

51. Κλεῖτε πᾶσαν θύραν διὰ τῆς ὁποίας διέρχεσαι, ἀλλὰ
χωρὶς ταραχῆν.—52. Ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ τρώγῃ διὰ νὰ
ζῇ καὶ ὅχι νὰ ζῇ διὰ νὰ τρώγῃ.—53. Πυρεῖον (πῦρ, ἶον).
—54. Ἡὼς (ἡ, ὥς).—55. Δανία (Δάν, ἴα).—56. Ἀριστο-
γείτων (Ἀρης, τό, γείτων).—57. Τιμολέων (τιμῶ, λέων).
—58. Σεβαστούπολις (Σέβας, τοῦ, πόλις).—59. Βόλγας,
Ὀλγα.—60. Ἰρλανδία, Ἰσλανδία.—61. Μενέλαος.—62.
Τὸ ψαλίδι.—63. Ὁ ποταμός.—64. Οἱ ὀδόντες.—65. ΠΑ-
ΤΡΑΙ (1 Πεισίστρατος. 2. Ἀργυρος. 3. Τυρός. 4. Ῥήμα.
5. Ἄνδρος. 6. Ἴππος).

Η ΜΠΕΚΑΤΣΑ ΚΑΙ Η ΧΕΛΙΔΩΝ

Εἷς ἐν ὥραϊον μέρος ὅπου ἔτρεχαν δύο μικρὰ ποτα-
μάκια ἐζοῦσε εὐτυχισμένα μία μπεκάτσα. Μίαν ἡμέ-
ραν ἐπέρασεν ἀπ' ἐκεῖ μία χελιδὼν· εἶδε τὴν μπεκά-
τσαν καὶ τὴν ἐξήλευσε καὶ εἶπεν: «Ἀῖ, φθάνει πειὰ ὅσο
εἶμαι ἰσχνή». Καὶ ἀφοῦ κατέβη ἐκεῖ πλησίον της: «Δὲν
σύ, κυρία», εἶπε, «τί πόδια εἶνε αὐτὰ σὰν καλάμια;
αὐτὰ κάμνουν ἐξ ὅσων τὰ δικά μου! Ἀμ' ἡ μύτη σου;
τί μύτη εἶνε αὕτη; Τέλος πάντων εἶσαι πολὺ ἄσχημη,
καὶ σὲ λυποῦμαι.» Ἡ μπεκάτσα δὲν ἀπήντησε τίποτε·
ἡ χελιδὼν ἀφοῦ ἐπερίμενε κάμποσιν ὥραν ἀπάντησιν,
ἐπέταξεν εἰς τὴν χλόην καὶ ἤρχισε νὰ τρώγῃ ἔντομα·
καὶ μὲ τόσῃ ὀρεξὶν ἔτρωγεν, ὥστε ἐνύκτωσε δίχως νὰ
τὸ καταλάβῃ. Καὶ ἀπεφάσισε νὰ εὕρῃ. «Καλὴν νύκτα,
μακροποδαροῦσα καὶ μακρομυτοῦσα!» εἶπε μὲ εἰρω-
νείαν εἰς τὴν μπεκάτσαν, καὶ ἔκαμε νὰ πετάξῃ· ἀλλὰ
μόλις ἐκινήθη οἱ μικροὶ πόδες της ἐβυθίσθησαν εἰς τὴν
ὕγρην χλόην· δὲν εἰμποροῦσε νὰ κινήσῃ τὰς πτέρυγας
της· θὰ ἔμενεν ἐκεῖ τὴν νύκτα νὰ παγώσῃ ἀπὸ τὸ
κρύον. Τότε ἡ μπεκάτσα τὴν ἐλυπήθη, ἐπέταξε καὶ τῇ
εἶπε: «Πάγω νὰ εἰδοποιήσω τοὺς συγγενεῖς σου, νὰ
ἔλθουν νὰ σὲ πάρουν, καὶ ἄλλην φορὰν νὰ μὴ εἶσαι
τόσον ὑπερήφανη».

Ἐπειμύθειον.—Ποτέ σου μὴ περιπαίξεις τοὺς ἀσχή-
μους· πολλάκις τὸ φαινόμενον ἐλάττωμά των εἰμπορεῖ
νὰ κρύπτῃ μεγάλο προτέρημα, ὅπως συνέβη μὲ τὰ
πόδια τῆς μπεκάτσας, τὰ ὁποῖα δὲν ἐβουτούσαν εἰς τὴν
λάσπην τοῦ λιθαρίου, ὥς ὥστε ἐπειδὴ ἦσαν μεγάλα.

ΓΛΥΚΟΠΥΡΗΝΑ ΚΑΙ ΠΙΚΡΟΠΥΡΗΝΑ

Ὁ πατέρας, ἡ μητέρα, καὶ τὸ παιδάκι των, ὁ Πελοπίδας, ἐπὶ τῶν ὠραίων ἀγρίων, ἦσαν εἰς τὸ τραπέζι· ὡς ὁπωρικὸν εἶχαν βερύκοκκα ὁ Πελοπίδας ἀγαποῦσε τὰ βερύκοκκα, ἀλλ' ἀγαποῦσε καὶ τοὺς πυρηνάς των.

— Εἶνε γλυκοπύρην, μητέρα; εἶπε.

— Ναί, παιδί μου.

— Ἀς μοῦ σπάσῃ δυὸ τρία κουκούτσια ἡ Τριανταφυλλιά.

Ἡ ὑπηρετρία τοῦ ἔσπασε δύο τρεῖς πυρηνάς καὶ τοὺς ἔφερε· οἱ δύο ἦσαν κάτασπροι καὶ εἶχαν γεῦσιν ἀμυγδαλοῦ· ἀλλὰ μόλις ἔβαλε τὸν τρίτον εἰς τὸ στόμα του ἐψιθύρισε μὲ δυσαρέσκειαν.

— Ἀχ, πικρὸ ποῦ εἶνε!

Ἐπειτα δὲ ἔστρεψε τὰ ἐκφραστικὰ καστανά του ὀμμάτια πρὸς τὸν πατέρα του καὶ τὸν ἠρώτησεν:

— Πατέρα, διατί εἶνε καὶ πικροπύρην βερύκοκκα;

— Διότι μερικαῖς βερύκοκκαὶς τὰ κάμνουν ἔτσι, παιδί μου, εἶνε τὸ γένος των.

Ἡ ἀπάντησις αὐτῇ δὲν ἐφάνη ἀρκετὴ εἰς τὸν Πελοπίδαν, καὶ διὰ τοῦτο ἄμα ἐσηκώθη ἀπὸ τὸ τραπέζι καὶ ἐκάθησεν εἰς τὸ ἀνάκλιτον ἐσυλλογίζετο.

— Εἶνε τὸ γένος των, μὰ διατί νὰ εἶνε τέτοιο τὸ γένος των;

Καὶ ἐνῶ ἔλεγεν αὐτὰ μὲ τὸν νοῦν του, ἔγειρε χαριτωμένα τὸ κεφαλάκι του καὶ ἀπεκοιμήθη.

Καὶ εἶδε ἐν παράξενον ὄνειρον. Ἐμπρὸς του ἦσαν δύο καθαρισμένοι καὶ ξεφλουδισμένοι πυρηνές βερύκοκκων· ὁ ἓνας ἦτο γλυκὺς καὶ ὁ ἄλλος πικρὸς· συνωμιλοῦσαν ἀναμεταξύ των, καὶ τὸ πλέον παράξενον ἦτο, ὅτι ὁ Πελοπίδας ἐννοοῦσε τὴν γλῶσσαν των.

— Δὲν μοῦ λές, ἔλεγεν ὁ γλυκὸς πρὸς τὸν πικρὸν πυρηνά, γιατί σὺ εἶσαι πικρός;

— Ξεύρεις ἱστορίαν; τὸν ἠρώτησεν ὁ πικρὸς.

— Ὅχι, ἀπήντησεν ὁ ἄλλος.

— Τότε λοιπὸν δὲν ξεύρεις πῶς μία φορὰ ἡ Πόλις ἦταν ἐλληνική.

— Τῶχ, ἀκουστά.

— Γι' αὐτὸ λοιπὸν εἶμαι πικρό.

— Δὲν σὲ νοιώθω.

— Βλέπω πῶς θέλεις νὰ σοῦ τ' ἀφηγηθῶ ὅλα μὲ τὸ νῖ καὶ μὲ τὸ σῖγμα. Ἀκουσέ το λοιπὸν. Ἔως ταῖς εἴκοσι ἐννέα Μαΐου 1453 ἡ Πόλις ἦταν ἐλληνική. Μὰ οἱ Τούρκοι ποὺ τὴν ἐπολιορκοῦσαν ἀπ' ἔξω ἐκείνην τὴν μαύρην ἡμέραν ἦταν γραπτὸ νὰ τὴν πάρουν. Ὁ Μωάμεθ ἐχοῦμῃζε μὲ τριακόσιαις χιλιάδες ἀσκέρι κατὰ πᾶν ὡς τὰ κάστρα τῆς· ὁ Κωνσταντῖνος ὁ Παλαιολόγος, ὁ τελευταῖος βασιλέας τῆς Πόλις, ἀφοῦ λειτουργήθηκε μὲσα ὡς τὴν Ἀγία Σοφία καὶ

ἐξήτησε συγχώρησιν ἀπὸ ὅλους, ἐχύθηκε μὲς ὡς τοὺς ἐχθρούς καὶ σφάζοντας ἀπέθανε ὡς ἡρῶς διὰ τὴν Πίστιν καὶ διὰ τὴν Πατρίδα· οἱ ἐχθροὶ ἐμπήκαν μὲσα ὡς τὴν Πόλιν, τρία ἡμερόνυχτα ἔσφαζαν γέροντας, γυναῖκες, παιδιά, ὅλους· τὸ αἷμα ποτάμι ἔτρεχε ὡς τοὺς δρόμους· ἔσπασαν ταῖς πόρταις τῆς Ἀγίας Σοφίας ὠρμησαν μὲσα, ἐκομάτιασαν τὰς εἰκόνας τῆς, ἀρπάξαν τ' ἀσημικά τῆς, καὶ ἐκεῖ ὅπου ἀκούονταν ἔως τότε ἡ φωνὴ τοῦ Πατριάρχου ἀκούσθη ἡ φωνὴ τοῦ Χόντζα· ἐτελείωσε πλέον ἡ Ἀγία Σοφία ἔγεινε τζαμί· ἐδιώξαν τὸν σταυρὸ καὶ ἔστησαν τὸ μισοφέγγαρο. Ἀχ! ἀπὸ τότε ἀρχίζει ἡ μαύρη νύκτα τῆς σκλαβιάς, ποὺ βάσταξε τόσα χρόνια καὶ γιὰ πολλοὺς βασιλεῖς ἀκόμη! Τὰ βάσανα, τὰ καταφρόνια, τὰ μαρτύρια ποὺ ὑπόφεραν οἱ Ἕλληνες ἀπὸ τοὺς τυράννους των δὲν εὐρίσκεται γλῶσσα νὰ τὰ εἰπῇ. . .

Ὁ πυρηνά ἐστάθη μίαν στιγμὴν ὡς νὰ μὴ εἰμποροῦσε νὰ ἐξακολουθήσῃ ἀπὸ τὴν πολλὴν συγκίνησιν του καὶ ἔπειτα πάλιν ἤρχισε:

— Ἐκεῖνον τὸν καιρὸν καὶ ἡμεῖς, δηλαδή οἱ πρόγονοί μας ἦσαν γλυκοὶ ὡς ἑσὺς· μὰ ἐκεῖ ὅπου ὁ γεωργὸς ὥργωνε σκυρτὸς δὲ χωράφι του καὶ τοῦ ἔτρεχε ἕνα φαρμακωμένο δάκρυ γεμάτο ἀπελπισία, ἐκεῖ ὅπου ἔσταζε τὸ ἀδικοχυμένο χριστιανικὸ αἷμα, καὶ ἐπότιζε τὸ χῶμα, ἐκεῖ ἐπύκραινε ἡ γῆ καὶ αἱρίζαι τῶν βερύκοκκων ποὺ ἦσαν τριγύρω ἐβόζαναν ἀπὸ κάτω φαρμακάδα. τὴν ἀνέβασαν ὡς τὰ κλωνία των καὶ τὴν ἔχυναν μὲσα ὡς τοὺς ἀνθούς των· ἔπειτα ὠρίμαζαν τὰ βερύκοκκα· ὁ ἀέρας ποὺ τὰ ἐκουνόυσε εἰς τὴν ἄκρην τῶν κλωνιῶν των τὰκανε ἀκόμη πικρότερα γιατί ἤρχονταν φαρμακωμένος ἀπὸ τοὺς πικροὺς ἀναστεναγμούς των σκλάβων· μὰ κανεῖς τότε ἀπὸ τὸν τρόμον τὸν πολὺν δὲν ἐτολμοῦσε νὰ φανερώσῃ τὴν λύπην του· ὁ καθεὶς τὴν ἔκρυβε βαθειὰ ὡς τὰ φυλλοκάρδια του τὴν πίκρα· γι' αὐτὸ καὶ τὰ βερύκοκκα ἀπ' ἔξω ἦσαν γλυκὰ καὶ μὲσα φαρμάκι· ὦχ! χαρὰ σ' ἐκεῖνα τὰ βερύκοκκα, σὺν ἐσένα, ποὺ δὲν ἐβόζαξάν αἷμα καὶ δάκρυα καὶ δὲν ἐρούφηξαν ἀπὸ τὴν γῆ σκλαβιάς φαρμάκι!

— Καὶ εἶνε πολλὰ τέτοια δυστυχισμένα βερύκοκκα; ἠρώτησε μὲ λύπην ὁ γλυκὸς πυρηνά.

— Πολλά, πολλά, εἶπε μὲ ἀναστεναγμὸν ὁ πικρὸς πυρηνά, καὶ τέτοιο φαρμάκι ἔχουν μὲσα των ποὺ καὶ σὲ ἐλεύθερο χῶμα ἂν τὰ σπείρουν πάλιν πικρὰ θὰ φυτρώσουν.

— Τὰ κακόμοιρα! καὶ δὲν βρίσκεται κανένα γιatriκὸ γι' αὐτά;

— Τὸ γιatriκὸ εἶνε νὰ διωχθῇ ἡ σκλαβιά ἀπ' ὅλην τὴν ἐλληνικὴν γῆ, νὰ καθαρισθῇ τὸ μολυσμένο χῶμα, νὰ φύγῃ ἡ κόκκινη σημαία ποὺ ῥίχνει ἐπάνω του τὸν βαρὺ ἱστικὸν καὶ νάρθη ἡ γαλάζια νὰ τὸ χαιδεύῃ

μὲ τὸ οὐρανὸ τῆς χρῶμα· καὶ μὲ μιᾶς τότε ὅλαις ταῖς πικροπύρηναις βερύκοκκαῖς νὰ ταῖς μπολιάσουν, νὰ χύσουν χυμὸ ἐλληνικὸ μὲσα ὡς ταῖς φλέβαις των καὶ βάλασμο μὲσα ὡς τὴν καρδιὰ των βερύκοκκων καὶ ἔταν ὠριμάσουν καὶ κιτρινίσουν σὺν φλουρί εἰς τὰ κλωνία των βερύκοκκων νὰ τὰ φυτῶν, νὰ τὰ κινήθωσιν ἀγέρι ἐλευθερίας! . .

Ὁ Πελοπίδας ἐξύπνησε καὶ ἔτριψε τὰ ὀμμάτια του· οὔτε γλυκὸν οὔτε πικρὸν πυρηνά εἶδεν ἐμπρὸς

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ Π. ΚΟΥΡΤΙΑΝΗΣ

ΤΟ ΠΑΙΔΙΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ

ΗΤΕΡΑ, ἔλεγε μίαν ἐσπέραν ἐν ξανθὸν κοριτσάκι πέντε χρόνων, διατί αὐτὴ ἡ πτωχὴ γυναῖκα ὅπου περᾷ κάθε βράδυ ἀπὸ τὰ παράθυρά μας, φορεῖ ὅλο μαῦρα καὶ ἔχει ἐπάνω εἰς τὸν ὤμὸν τῆς αὐτὸ τὸ εὐμορφὸ περιστέρι; Εἶδα, πῶς ποτὲ δὲν περᾷ τὸ πουλί, καὶ κάποτε μὲ τὴν φωνὴν του φαίνεται ὡς ἂν ν' ἀποκρίνεται εἰς τὰ λόγια ὅπου ἡ κυρία του τοῦ φιλῶν εἶναι σιγὰ σιγὰ ἠρώτησα τὸν μεγάλον μου τὸν ἀδελφόν, τὸν Γεωργάκη, καὶ μοῦ εἶπε ὅτι αὐτὴ ἡ γυναῖκα εἶνε τρελλή· Εἶνε ἀλήθεια, μητέρα;

— Τρελλή; εἶθε νὰ ἦτο, ἀπεκρίθη ἡ μητέρα. Ἀκουσε, παιδί μου, καὶ ἀπὸ τώρα καὶ εἰς τὸ ἔξῃς, ἔσον παράξενος καὶ ἂν σοῦ φαίνωνται οἱ τρόποι αὐτῆς τῆς γυναικὸς, ποτὲ μὴ τὴν περιγελάσῃς, διότι εἶνε μακρὸν νὰ περιγελῶμεν τοὺς δυστυχεῖς. Ποῖος εἰξεύρει τί ἔχουν ὑποφέρει; Καὶ τό περισσότερον ποῖος εἰξεύρει τί εἶνε τῆς τύχης μας νὰ ὑποφέρωμεν καὶ ἡμεῖς οἱ ἴδιοι;

Ἡ γυναῖκα αὐτὴ ἦτο μητέρα· εἶχε μίαν χαριτωμένην μονακριβὴν κόρην, τὴν Εὐτέρπην· αὐτὴ ἦτο ἡ ψυχὴ τῆς, ἡ λατρεία τῆς. Τὴν εἶχε θρέψει μὲ τὸ γάλα τῆς, τὴν ἐνανούρισε, τὴν ἐπεριποιήθη μόνῃ τῆς ἔως ὅτου νὰ μεγαλώσῃ καὶ δὲν ἀφῆκεν εἰς καρμίαν παρμάναν νὰ τὴν ἀναθρέψῃ.

Κάθε ἡμέραν ἐπήγαινε καὶ ἔδλεπε πῶς ἔπαιζε ἡ κόρη τῆς καὶ ἐπαιδοῦσεν ἐπάνω εἰς τὴν πράσινον χλόην, καὶ κάθε ἡμέραν ὅσο ἔδλεπε νὰ μεγαλῶνῃ καὶ νὰ εὐμορφαινῇ, τόσο ὠραιότερα σχέδια ἔκαμνε μὲ τὸν νοῦν τῆς διὰ τὸ μέλλον τῆς Εὐτέρπης. Σχέδια,

ἀλλὰ τὰ λόγια των, τὰ ὅποια ἐσυμφωνοῦσαν καὶ μὲ ὅσα τοῦ εἶχεν εἰπεῖ ἐκεῖνο τὸ πρῶτ' ὁ πατέρας του, ἔμειναν βαθειὰ εἰς τὴν καρδίαν του· καὶ ἐνόητε καλὰ καλὰ, τί βαρὺ, τί φορικτὸ πρᾶγμα εἶνε ἡ σκλαβιά, καὶ τί ὠραῖον, τί θεῖον πρᾶγμα εἶνε ἡ ἐλευθερία, καὶ ἐνόησεν ὅτι δὲν ὑπάρχει ἱερώτερον καθήκον εἰς τὸν κόσμον παρὰ ν' ἀγωνίζετα κανεῖς, καὶ ν' ἀποθνήσκῃ ἀκόμη διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς Πατρίδος σου! . .

τὰ ὅποια δυστυχῶς δὲν ἦτο γραμμὸν ν' ἀληθεύσουν. . .

Μίαν ἐσπέραν, κατόπιν ἀπὸ τὰ παιγνίδιά τῆς, ἡ Εὐτέρπη ἐκρύωσε, καὶ τὴν ἔπιασε δυνατὸς πυρετός. Μετ' ὀλίγον ἤρχισε νὰ παραμιλῇ· ἡ κόρη δὲν ἐγνώριζε πλέον τὴν μητέρα· καὶ ἐν τούτοις ἡ δυστυχὴς γυναῖκα ἔμενεν εἰς τὸ πλευρόν τῆς νύκτα καὶ ἡμέραν, θυσιάζουσα τὴν ζωὴν τῆς διὰ τὴν ζωὴν τῆς κόρης τῆς.

Μίαν νύκτα, ἡ Εὐτέρπη ἐφάνετο πλέον ἡσυχος· ἔπειτα πρὸς τὴν αὐγὴν ἐχαμογέλασεν· εἰς τὴν μητέρα τῆς, καὶ τῆς ἐξήτησε νὰ ξαναῖδῃ τὰ παιγνίδιά τῆς, τὰ ἀνθ' ὧν ἡ ἀγάλην τῆς τὸ ἀγαπημένον τῆς περιστέρι, ἐδίπλωσε τοὺς βραχίονας τῆς καὶ τοῦ ἔκαμε φωλεάν καὶ τὰ δύο ἐφάνησαν ὡς ν' ἀπεκοιμήθησαν.

Ἡ μητέρα γονατισμένη ἔμπρὸς εἰς τὸ ὠραῖον ἐκεῖνο σύμπλεγμα τῆς κόρης καὶ τοῦ περιστερίου, ἐνδύμisen ὅτι ἡ Εὐτέρπη τῆς ἐσώθη, καὶ εὐχαριστοῦσε σιγὰ σιγὰ τὸν Θεόν. . .

Ἀλλοίμονον! ἀπὸ τὰ δύο ἐκεῖνα ὄντα μόνον τὸ περιστέρι ἦνοιξε τὰ ὀμμάτια του.

Ἀπὸ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ἡ ταλαίπωρος, ὡς ἂν τρελλὴ ἀπὸ τὴν πολλὴν τῆς λύπην, νομίζει ὅτι ἡ ψυχὴ τῆς κόρης τῆς παίρνει τὴν φωνὴν τοῦ περιστερίου ἐκεῖνου καὶ ἔρχεται εἰς τὸ αὐτὴ τῆς καὶ τῆς ψιθυρίζει γλυκὰ καὶ ἄθωα λόγια, ὅπως ἄλλοτε.

Βλέπεις, κόρη μου, εἶπεν ἡ μητέρα, ὅτι καὶ τρέλλα ἂν εἶνε αὐτὸ ποὺ κάμνει ἡ μητέρα, πρέπει νὰ τὴν λυπηθοῦμε. . .

— ὦ! μητέρα, ἀπεκρίθη τὸ ξανθὸν κοριτσάκι, ἂν εἶμαι φρόνιμη, νὰ μοῦ δώσῃς καὶ ἐμένα ἕνα εὐμορφὸ περιστέρι, διὰ νὰ σὲ παρηγορῇ, ὅταν σὺ τὴν Εὐτέρπην θὰ πᾶγῃ καὶ ἐγὼ ν' ἀκούσω τὰ πουλάκια τοῦ καλοῦ Θεοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΗΠΟΝ

— «Ωρα καλή σας, παληκαράκια μου· ποῦ πάτε;

«Αν συναπαντούσε κανένας διαβάτης εἰς τὸν δρόμον καὶ τὰ ἐρωτοῦσε τὰ ἐννέα παιδάκια, ποῦ φοροῦν ροῦχα κάθε λογῆς κόψιμο, καὶ κρατοῦν ὡσάν λαμπάδα εἰς τὸ χέρι των ἀπὸ ἓνα ξυλάκι, καὶ μερικὰ κρατοῦν ἀπὸ ἓνα καλάθι, καὶ τὸ τελευταῖον, μὴ ἔχοντας νὰ κρατῇ τίποτε, κρατεῖ ἀπὸ τὸν λαιμὸν τὸν ξάδελφόν του, ἂν λοιπὸν κανένας διαβάτης τὰ ἐρωτοῦσε τὰ παιδάκια, ποῦ πάνε, αὐτὰ θὰ τοῦ ἀπεκρίνοντο τραγουδιστὰ, διότι καθὼς βλέπετε πηγαίνουν τραγουδώντας:

« Πάμε στὸ περβόλι μας,
Ποῦχει τὰ πολλὰ δενδρά:
Βυσσινιαῖς, βερυκοκκίαις.
Στὰ κλωνιά τους κρέμονται
Μαῦρα, μαῦρα βύσσινα,
Κίτρινα βερύκοκκα.
Βύσσινα, βερύκοκκα,
Μαύρη τύχη ποῦχετε!
Ἀπ' τὰ πράσινα κλωνιά,
Ἀπ' αὐτοῦ ποῦ κρέμεσθε
Θᾶρτε στὸ στόμα μας! »

Ἦκουσαν τὸ τραγοῦδι τὰ πουλιά ποῦ ἐπετοῦσαν ὑψηλὰ καὶ εἶπαν ἀναμεταξύ τους:

— Ἀ! γιὰ βύσσινα πάνε· πάμε μαζί τους. — Πάμε! — Πάμε!

Καὶ πάνε μαζί τους, αὐτὰ ὑψηλὰ ἔς τὸν ἀέρα καὶ τὰ παιδάκια χαμηλὰ ἔς τὸν δρόμο ποῦ πάγει ἔς τὸν κήπο.

Ἔτσι ποῦ περπατοῦν σὲ λίγη ὥρα θὰ φθάσουν· μὲ τὰ ξυλαράκια τους θὰ σύρουν τὰ κλωνιά τῆς βυσσινιάς, καὶ τῆς βερυκοκκιάς· καὶ νὰ σᾶς πῶ ἕκαμαν πολὺ καλά, ποῦ πῆραν τὰ ξυλαράκια, διότι μὲ τὸ ἀνάστημα ποῦ ἔχουν ὅλοι των δὲν πιστεύω ναῦρισκαν τόσο κονταῖς βυσσινιαῖς καὶ βερυκοκκίαις ποῦ νὰ ταῖς φθάνουν· θὰ κόψουν λοιπόν, θὰ

κόψουν βύσσινα καὶ βερύκοκκα καὶ θὰ γεμίσουν τὰ καλάθια των . . . ὄχι ὄχι, πρῶτα τὴν κοιλιά των κ' ἔπειτα τὰ καλάθια των.

Τὰ πουλιά ἀπὸ κεῖ ἐπάνω ἅμα εἶδαν μὲ τί χαρὰν τί φωναῖς ὤρμησαν τὰ παιδάκια εἰς τὰ βύσσινα καὶ τὰ βερύκοκκα, ἐρωτᾷ τὸ ἓνα τὸ ἄλλο μὲ ἀνησυχίαν:

— Θ' ἀφήσουν καὶ γιὰ μᾶς; τί λές; θ' ἀφήσουν καὶ γιὰ μᾶς;

Μὴν ἀνησυχῆτε, καλὰ μου πουλάκια, τὰ παιδάκια σᾶς ἀγαποῦν γιὰ τὸ γλυκό σας τὸ κελάδημα καὶ θὰ ἀφήσουν καὶ γιὰ σᾶς βύσσινα καὶ βερύκοκκα, διότι αὐτὰ δὲν θὰ τᾶγουν τόσα πολλὰ ὅσα νομίζετε· ξεύρουν ὅτι τὰ πολλὰ ὀπωρικά βλάπτουν καὶ δι' αὐτὸ θὰ φάγουν ὀλίγα, ὅσα πρέπει διὰ νὰ μὴν ἔχουν πόνον τῆς κοιλιάς καὶ τὰ παρόμοια . . .

Τ' ἀκοῦτε, πουλάκια μου, θὰ μείνουν νὰ φᾶτε πολλὰ σεῖς ποῦ δὲν ἔχετε οὔτε πόνους τῆς κοιλιάς οὔτε παρόμοια . . .

ΘΑΛΑΣΣΙΝΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΤΟ ΚΥΜΑ

— Κύμα, κύμά μου τρελλό,
Ποῦ ἀφρίζεις ἔτὸ γιαλὸ
Καὶ ξεσπᾶς ἔτὸ βράχο,
Δὲν μοῦ λές, παρακαλῶ,
Πῶς περνᾶς μονάχο;

Ἀπὸ τὴν ἀκρογιαλιά
Σᾶν γοργόπτερα πουλιά
Τῆς βαρκούλαις παίρνω,
Τῆς πηγαίνω ἔτῃ δουλειά
Καὶ τῆς ξαναφέρνω.

— Ἀλλὰ κύματα πολλὰ,
Σᾶν ἐμένανε τρελλά,
Εἶν' ἡ συντροφιά μου,
Τὸ καθένα των ἔμιλ᾽
Ἐστὸ μουρμούρισμά μου.

Σὲ ταξίδια μακρινὰ
Ἡ ἡμέρα μου περνᾷ
Καὶ ἡ νύκτα πάλι,
Καὶ γυρνῶ παντοτεινὰ
Πίσω ἔτ' ἀκρογιάλι.

Μέσα μου κοκκινωπὰ
Ἡμερὰ κ' ἀγριωπὰ
Ψάρια κολυμποῦνε
Κ' αἰωνίως χαροπὰ
Ἐστὰ νερά μου ζοῦνε.

— Κύμα, κύμά μου τρελλό,
Ποῦ ἀφρίζεις ἔτὸ γιαλὸ
Κ' ξεσπᾶς ἔτὸ βράχο,
Τὸ Θεὸ παρακαλῶ
Τέτοια τύχη νάχω.

Ο ΨΑΡΑΣ

Δειλινὸ ἐσήμανε, ὁ ψαρᾶς γελάει,
Μπαίνει ἔτῃ βαρκούλα του, παίρνει τὸ κουπί,
Ἔχει καὶ τὰ δύκτια του ἔτὸ δεξί του πλάι.
Καὶ τὸ τραγουδάει του ἀρχινᾷ νὰ πῇ:
«Τοῦ γιαλοῦ τὰ παλλικάρια
Πιάνουν ψάρια, πιάνουν ψάρια!»

Στ' ἀνοιχτὸ τὸ πέλαγος ξεκινᾷ νὰ πάη,
Ρίχν' ἐκεῖ τὰ δύκτια του ὅλος προκοπή,
Ἐστὴ βαθεῖα τῇ θάλασσᾳ ἄλγος τὰ κρατᾷ.
Καὶ τὸ τραγουδάει του ἀρχινᾷ νὰ πῇ:
«Τοῦ γιαλοῦ τὰ παλλικάρια
Πιάνουν ψάρια, πιάνουν ψάρια!»

Τόσο, τόσο ψάρεμα ὁ ψαρᾶς τραβάει
Ὅπου λές τὸ δύκτι του πῶς θὲ νὰ κοπῇ,
Μὲ χαρὰς χαμόγελο γύρω του κυττάει
Καὶ τὸ τραγουδάει του ἀρχινᾷ νὰ πῇ:
«Πάρτε, πάρτε, παλλικάρια,
Φρέσκα ψάρια, φρέσκα ψάρια!»

Ο ΑΝΟΙΚΤΟΚΑΡΔΟΣ

[Συνέχεια 'δε σελ. 69]

Εἰς τὸ λύκειον τοῦ Κάεν μ' ἐθεωροῦσαν καλὸν μαθητὴν. Οἱ καθηγηταὶ μου μοῦ ἐδείκνυνον συμπάθειαν, διὰ τὴν ὁποῖαν ὑπερῆφανεύομην, ἐγὼ δὲ τὸν ἐφιλοτιμούμην νὰ γείνω καλλίτερος καὶ ἐπιμελέστερος.

Ὅτε μετὰ πέντε ἔτη ἐτελείωσα τὰς σπουδὰς μου (ἡμην δέκα ἑπτὰ ἐτῶν) ὁ διευθυντὴς μ' ἐφώνησε:

— Κύριε Φλαμπᾶ, μὲ εἶπε, ἐτελείωσες τὰς σπουδὰς σου· ἀλλὰ πρέπει νὰ τὰς ἐξακολουθήσῃς διὰ νὰ λάβῃς πτυχίον. Σὲ προσκαλῶ νὰ ἔλθῃς εἰς τὸ τέλος τῶν διακοπῶν. Ἐπειδὴ ἔχεις δεῖξει μεγάλην ἐπιμέλειαν, καὶ ἐπειδὴ ὁ βουλευτὴς σὲ εὖ νοεῖ, σοῦ λέγω μὲ χαρὰν μου, παιδί μου, ὅτι εὐκόλως θὰ εἰσπορέσῃς νὰ ἐξακολουθήσῃς καὶ ἀνώτερα μαθήματα. Δὲν σοῦ λέγω λοιπὸν «εἰς τὸ καλόν», ἀλλὰ «καλὴν ἀντάμωσιν.»

— Ἐλπίζω νὰ ἐπανέλθω, κύριε, ἀπεκρίθην μὲ πολλὴν συγκίνησιν καὶ μὲ πολλὴν εὐγνωμοσύνην· σὰς εὐχαριστῶ διὰ τὴν συμπάθειαν τὴν ὁποῖαν ἐδείξατε εἰς ἐμέ...

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἤλθαν καὶ μοῦ εἶπαν ὅτι τὸ ἀμάξι ἦτο κάτω εἰς τὴν αὐλὴν.

Ἀπεχαιρέτησα τὸν διευθυντὴν, ἔσφιξα τὸ χέρι τῶν καθηγητῶν μου, ἐφίλησα τοὺς φίλους μου καὶ ἀνεχώρησα διὰ τὴν οἰκίαν μας. Δὲν εὐρῆκα τὸν πατέρα μου νὰ μὲ περιμένῃ εἰς τὴν θύραν μὲ τὴν πίπην του εἰς τὸ στόμα, ὅπως ἄλλοτε.

Ἦτο ὁ μᾶστρο Γούσης· αὐτὸς ἦλθε μὲ τὸ ἀμάξι του, νὰ μὲ πάρῃ.

Τὸν ἐφίλησα, καὶ μὲ εἶπε νὰ καθήσω εἰς τὸ πλάγι του. Χωρὶς νὰ μοῦ εἶπῃ ἄλλο τίποτε ἐκτύπησε

τὴν φορὰ τοῦ καὶ αὐτὴ ἤρχισε νὰ τρέχῃ. Καθόλου διάθεσιν δὲν εἶχεν ὁ νοννός μου.

Τὸν ἠρώτησα πῶς ἦσαν ὅλοι εἰς τὸ σπίτι μας καὶ εἰς τὸ ἰδικόν του καὶ μὲ ἀπήντησε μὲ ἓν—«Καλά, καλά», τὸ ὁποῖον δὲν μοῦ πολυῆρεσε.

— Γιατί εἶσαι ἔτσι σὰν λυπημένος, νοννέ; τοῦ εἶπα, ὅταν ἐβγήκαμεν εἰς τὸν μεγάλον δρόμον· μὴν ἔγινε κανένα δυστύχημα;...

— Αἶ, αἶ, ὅλα κανεῖς πρέπει νὰ τὰ περιμένῃ.

— Ἡ μάμμη μου... μὴν ἔπαθε τίποτε; ἠρώτησα, καὶ ἡ φωνὴ μου ἐστάθη εἰς τὸν λάρυγγά μου. Ὁ φόβος ἦτο μὴν ἀπέθανε.

— Αὐτὴ θὰ ζήσῃ σὰν τὸν Μαθουσάλα, μοῦ εἶπε μὲ ἀπότομον τρόπον ὁ πατέρας σου δὲν πάγει καλὰ...

— Ὁ πατέρας μου!

— Ναί, ξεύρεις ποῦ τοῦ ἐπονοῦσαν τὰ πόδια του· τοῦ ἔλεγαν νὰ κυτταχθῇ, νὰ γιαιτρευθῇ· μὰ αὐτὸς πάντα δουλειά. Ἀπὸ τότε ποῦ ἀνοίξε ἄλλο ἀμαξάδικο εἰς τὸ χωριό σας ἐδόλεψε πρὸς τὸ χωριό σου νὰ εὐχαριστήσῃ τοὺς πελάτας του.

— Καὶ εἶνε βαρεῖα ἄρρωστος, νοννέ; ἠρώτησα μὲ λαχτάραν.

— Ἡ ζωὴ του δὲν κινδυνεύει, ἀλλὰ τὰ πόδια του, ἐτελείωσε, ἔμειναν παράλυτα.

Παράλυτα! ἀλλοίμονον! ἦτο ἀλήθεια! ὁ καὶ μόνος ὁ πατέρας μου! Τὸν εὐρῆκα καθισμένον εἰς τὸν καναπὲν του, δυσχερῆζον μὲ ὅλους, μὲ τὰ παιδιά του, μὲ

τοὺς πελάτας του, μὲ τὸν ἴδιον τὸν ἑαυτὸν του. Αἱ ἐργασίαι ἐπήγγιναν ἄσχημα. Ὅλους τοὺς ἐργάτας ὅπου εἶχεν εἰς τὸ ἀμαξάδικο τοὺς εἶχεν εἰπεῖ νὰ φύγουν, καὶ εἶχε πωλήσει ὅλα τὰ ὑλικά. Ὁ

«Ο ΑΝΟΙΚΤΟΚΑΡΔΟΣ ΑΝΑΒΑΙΝΕΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΝΤΕΝΑ»

Γιάννης, ποῦ ἦτο μόλις ἕως δεκαπέντε χρόνων, ἐμῆλθε μαθητὴς εἰς τὸ ἀμαξάδικο τοῦ ἄλλου ἀμαξᾶ· ἓνα χρόνον δὲν θὰ τοῦ ἔδινε οὔτε λεπτὸ διὰ μισθόν.

Ὁ Παῦλος ἐπήγγινε ἀκόμη εἰς τὸ σχολεῖον. Ἡ Μαρία μόλις δεκατριῶν χρόνων, ἐδοθητοῦσε τὴν μητέρα μου νὰ ξενορράπτῃ, ἡ δὲ Ἑλένη ποῦ ἦτο δώδεκα χρόνων ἦτο νοικοκυρὰ τοῦ σπιτιοῦ· μαζὶ μὲ τὴν μάμμη μου ἐμαγειρεῖε, ἐπλυνε, ἐσκούπιζε, ἐσοφγογάρριζε τὸ σπίτι.

Αὐτὴν τὴν κατάστασιν εὐρῆκα ὅταν ἐπέστρεψα ἀπὸ τὸ λύκειον. Οὔτε λόγος πλέον δὲν ἔγινε διὰ νὰ σπουδάσω καὶ μεγαλειτέρα μαθήματα. Οἱ γονεῖς μου εἶχαν τὴν ἀνάγκην μου τώρα. Ἀπεφασίσθη λοιπὸν μὲ τὴν γνώμην καὶ τοῦ νοννοῦ μου, νὰ πωλήσωμεν τὸ χωράφι ὅπου μᾶς ἔμενε (ἐκεῖνο ποῦ εἶχε κερδίσει ἡ μητέρα μου τὴν ἡμέραν τῆς γεννήσεως μου) μόνον τὸ σπίτι μας νὰ κρατήσωμεν, καὶ πάλιν νὰ ἐνοικιάσωμεν τὰ τρία καλλίτερα δωμάτια εἰς ἐκείνους ὅπου ἔρχονται τὸ καλοκαίρι καὶ κάμνουν λουτρά. Μὲ αὐτὰ τὰ εἰσοδήματα εἰμποροῦσε νὰ ζήσῃ ἡ οἰκογένειά μας ἐὼς ὅτου νὰ ἔλθωμεν ἡμεῖς εἰς κατάστασιν νὰ τὴν ζήσωμεν.

Ἡ ἐλπίς ἀμέσως νὰ ἐμβῶ εἰς ἐργασίαν· ἀλλὰ δυστυχῶς μὲ ὅλα μου τὰ γράμματα, εἰς τὸ χωριό μου τὸ πολὺ ἕως τριάντα δραχμὰς τὸν μῆνα εἰμποροῦσα νὲ κερδίσω, ὡς γραμματεὺς τοῦ δημαρχείου.

— Καλλίτερα νὰ γίνῃς ἀπὸ τώρα στρατιώτης, μοῦ εἶπε μίαν ἡμέραν ὁ πατέρας μου· θὰ κάνῃς τὰ χρόνια σου καὶ ὕστερα ἀπὸ τρία χρόνια ὅταν θὰ ξαναγυρίσῃς, θὰ μπορῇς νὰ διευθύνῃς τὸ σπίτι καὶ νὰ ἔρθῃς εἰς τὴν θέσιν μου σὰν δὲν εἴμαι ζωντανός.

— Γιατί τάχα νὰ μὴ περιμένῃ ν᾿ ἔλθῃ ὁ διωρισμένος καιρὸς γὰρ τὸ στρατό; εἶπεν ἡ μητέρα.

— Γυαῖτε, ἂν καταταχθῇ ἀπὸ τώρα, θὰ γυρίσῃ σὲ τρία χρόνια, καὶ θὰ ζήσωμεν ὡς τότε μὲ τὸ 'λίγο ποῦ ἔχομεν'· μὰ σὰν φύγῃ ὕστερα ἀπὸ τρία χρόνια, θᾶχωμεν καιρὸν νὰ τὸν περιμένωμεν;

Ἦτο σωστὰ αὐτὰ ποῦ ἔλεγε ὁ πατέρας· τὸ χρέος μου πρὸς τὴν Πατρίδα καλλίτερον ἦτο νὰ τὸ πληρώσω μίαν ὥραν ἀρχίτερα καὶ νὰ ἐπιστρέψω ν' ἀφωσιωθῶ εἰς τὴν οἰκογένειάν μου.

Ἐπειδὴ ὁμως ἦμουν ἀπὸ χωρίον παραθαλάσσιον, μ' ἐστεῖλαν εἰς τὸ ναυτικόν, καὶ ὡς ἀπλοῦς ναύτης ἐμῆλθα εἰς τὸν Το λ μ η ρ ὶ ν, τὸ πολεμικὸν πλοῖον τὸ ὁποῖον ἐπρόκειτο νὰ ταξιδεύσῃ εἰς Ρίον Ἰανέϊρον.

Η'

Ὅταν ἀνεχώρησα διὰ νὰ ἐμβῶ εἰς τὸν στρατόν, μὲ τὰ φορέματά μου μέσα εἰς ἓνα μαנדύλι, δὲν εἶξευρα ὅτι καθεὶς κάτοικος παραθαλασίου μέρος γίνεται ναύτης εἰς τὸ πολεμικὸν ναυτικόν καὶ ὅχι στρατιώτης· μὲ ὅλην λοιπὸν τὴν ὑπόσχεσιν ὅπου ἔδω-

κα εἰς τὴν μάμμη μου ἐμῆλθα εἰς τὸ πολεμικὸν πλοῖον καὶ ἔπειτα ἀπὸ μερικὰς ἡμέρας ἐταξιδεύαμεν εἰς τὸν Ὠκεανόν.

Πολὺ δύσκολον πρᾶγμα νὰ εἶνε κανεῖς ναύτης· καὶ ἓνα παιδί, ὡς ἐγὼ, ὅσον καὶ ἂν ἀγαποῦσε τὴν ναυτικὴν ζωὴν γρήγορα θὰ ἐμετανοοῦσε, ἂν δὲν εἶχε τὰς ἐλπίδας του εἰς τὸν Θεὸν καὶ δύναμιν εἰς τὰ χέρια του.

Δὲν ἦτο εὐκόλον πρᾶγμα ἅμα ἐσφύριζεν ὁ ἀντιπλοίαρχος νὰ ἀναβαίνωμεν ἀπὸ τὴν σχοινίην σκάλαν εἰς τὴν ἀντένα, νὰ λύνωμεν, νὰ δένωμεν τὰ πανία, μὲ γυμνὰ πόδια νὰ σφίγγωμεν τὸ σχοινί, καὶ νὰ κρεμώμεθα ἐπάνω ἀπὸ τὰ κύματα, ἐνῶ τὸ πλοῖον τὸ κτυποῦν τὰ δυνατὰ κύματα τῶν Ὠκεανῶν καὶ τὸ κάμνουν νὰ γέρονθαι πότε ἀπ' ἐδῶ πότε ἀπ' ἐκεῖ.

Ἄμα ἐσηκονόμεθα ἐσοφγογάρριζαμεν τὸ κατὰστρωμα· τὰ σανίδια τοῦ καραβίου μας ἔλαμπαν ἀπὸ τὸ πολὺ τρίψιμον. Καὶ νὰ ἔδλεπες τότε τραγοῦδια μία φορὰ! Ἐπειτα ἐκάμαμεν πολεμικὰ γυμνάσια, καὶ ἔπειτα ἐπλύναμεν τ' ἀσπρόρουχά μας εἰς τὴν θάλασσαν καὶ τὰ ἐστεγνώναμεν ἐμπρὸς ὡς ἂν φλόκους νέου εἴδους. (Φλόκος εἶνε ἓν μικρὸν τρίγωνον πανίον τὸ ὁποῖον θέτουν ἐμπρὸς εἰς τὸ πλοῖον.)

Οἱ ἄλλοι ναῦται μὲ ἐνθουσιασμόν ἐμαθάν ὅτι τὸ παράνομόν μου ἦτο Ἀνοικτοκαρδός. Ἡμῖν πρᾶγματικῶς τόσο εὐθυμός. Ὁ καλεωστὴς μας, μὲ ἀγαποῦσε πολὺ. Αὐτὸς μὲ ἔμαθε νὰ ἐννοῶ τὴν ναυτικὴν πυξίδα, δηλαδή τὸν μπόρσουλα, μὲ τὸν ὁποῖον κάθε ναυτικὸς ἐξεύρει τί ἀνεμος φυσᾷ καὶ διευθύνει ἀναλόγως τὸ πλοῖον. — Αὐτὸς μὲ ἔμαθε καὶ Ἀγγλικά, τὰ ὁποῖα εἰξεύρουν οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς πλοίαρχους διότι ἔχουν σχέσεις μὲ τὴν Ἀγγλίαν. Κ' ἐγὼ δὲ εἶχα μεγάλην διάθεσιν νὰ μάθω· κάθε ὥρα καὶ στιγμὴ ἐρωτοῦσα, καὶ ἐμάνθανα σιγὰ σιγὰ τὰ ναυτικὰ πράγματα, χωρὶς νὰ τὸ ἐννοῶ.

Ἀπὸ τὴν Βρασίλιαν ἐπεράσαμεν εἰς τὸ ἀκρωτήριον Χόρν καὶ ἐφθάσαμεν ἕως εἰς τὴν Λίμαν. Ἐπειτα ἐγυρίσαμεν ὀπίσω, διότι ἀκόμη τότε δὲν εἶχαν κόψει τὸν ἰσθμὸν τοῦ Παναμᾶ, ὁ ὁποῖος ἂν ἦτο κομμένος θὰ μᾶς ἐγλύτωνα ἀπὸ πολλὸν δρόμον, διότι καὶ εἰς τὴν θάλασσαν ὅσο ἦτο εἶνε ὁ δρόμος τόσο καὶ καλλίτερος εἶνε· γίνεται οἰκονομία χιλιάδων λευγῶν.

Τὸ πρῶτον αὐτὸ ταξιδεῖον τοῦ Το λ μ η ρ οῦ διήρκεσε τρία ἔτη. Τρία ἔτη χωρὶς νὰ ἰδῶ τὸν τόπον μου χωρὶς ν' ἀκούσω ἄλλους νὰ ὁμιλοῦν τὴν ἀγαπητὴν γλῶσσάν μας, παρὰ μόνον μέσα εἰς τὸ πλοῖον. Ἀπὸ τὴν Λίμαν ἐγυρίσαμεν ὀπίσω εἰς τὴν Γουαδalupe, ἔπειτα ἐπεράσαμεν τὰς νήσους τοῦ Πρασίνου ἀκρωτηρίου, εἶδαμεν τὸ Ἀλγέριον καὶ τέλος πάντων τὴν 14 Μαΐου, τριάντα ἑπτὰ μῆνας ἔπειτα ἀπὸ τὴν ἀναχώρησίν μας, ἐφθάσαμεν εἰς τὸ Χερβοῦργον ἀφοῦ ἀράξαμεν ἐμπρὸς εἰς τὴν Ἰσπανίαν καὶ τὴν Πορτογαλίαν καὶ ἐπεράσαμεν τὸ περίφημον στενὸν τοῦ Γι-

δραχτάρ. Τί εύμορφο ήτο τὸ ταξιδί μας, ὦ φίλοι μου, μὲ ὅλην τὴν γαλήνην τοῦ Ἰσημερινοῦ, μὲ ὅλας τὰς τρικυμίας τῶν πολικῶν θαλασσῶν, μὲ ὅλον τὸν φλογερὸν ἥλιον, τὸν ἄγριον ἄνεμον καὶ τὸ δυνατόν κρύον; Τί ωραίας ἐνθυμήσεις ἀφήκαν εἰς τὸ πνεῦμά μου! Μακρυαὶ πόλεις, ὅπου τὰ φυτὰ εἶνε τόσο μεγάλα, ὅπου ὁ ἥλιος σκορπίζει μὲ δύναμιν τὰς ἀκτῖνάς του, εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ σᾶς λησμονήσῃ; Τί μαγικαὶ ὀπτασίαι περνοῦν ἐμπρὸς ἀπὸ τὰ ὀμμάτιά μου... Ἀχ! τί κακὸς Ἀνοικτόκαρδος ποῦ εἶμαι! εἰς τὰς ωραίας ἐκείνας παραλίας ὀλίγον ἔλειψε νὰ λησμονήσω τὴν καυμένη τὴν ἀκρογιαλιά μας μὲ τοὺς

τόπιν ἀπὸ τὸ πρόγευμα τῶν ναυτῶν, ἕνας ναύτης ἐφώνησε: Στεριά!

Ἐκείνην τὴν ὥραν εἶχα ἀναβῆ ἐπάνω εἰς τὸ κατὰστρωμα καὶ ἐκάπνιζα ἡσύχως τὴν πίπαν μου, ἐνῶ εἶχα τὰ δύο χέρια μου εἰς τὰ θυλάκιά μου.

Ὡρμησα εἰς τὴν πλώρην μὲ τοὺς ἄλλους ναῦτας. Πραγματικῶς ἀπὸ μακρὰν ἐφαίνετο μία γλῶσσα ξηρᾶς, ἡ ὁποία ἔπειτα ἔγεινεν ἄφαντος... Δὲν ἦτο ἡ πρώτη φορά, ἀφ' ὅτου ἤμην εἰς τὸν Τολμηρόν. Πού ἤκουσα τὸν σκοπὸν νὰ φωνάξῃ: Στεριά. Εἰς τὰ τρία ἔτη ὅπου ἐλείπαμεν εἶχαμεν σταματήσει εἰς τόσους λιμένας, καὶ ὁμως, μόλις εἶδαμεν τὴν ὀμίχλην

«ΠΟΛΥ ΒΙΑΣΤΙΚΟΣ ΕΙΝΕ ΑΥΤΟΣ Ο ΝΑΥΤΗΣ, ΕΛΕΓΑΝ ΑΙ ΧΩΡΙΚΑΙ»

μελανοὺς βράχους καὶ τὰ χαμηλὰ σπίτια της. Καὶ ὁμως ἐκεῖ κάτω εἶχα ἀφήσει ὅ,τι ἀγαπητὸν εἶχεν ἡ καρδιά μου.

Ἐγγραφα τακτικὰ εἰς τὸν πατέρα μου καὶ εἰς τὴν μητέρα εἰς κάθε λιμένα ὅπου ἐστεκώμεθα· ἀλλὰ συχνὰ μοῦ συνέβαινε νὰ μὴ περιμένω ἀπάντησιν διὰ νὰ γράψω, καὶ αἱ εἰδήσεις τῶν ἀγαπητῶν γονέων μου ἤρχοντο πολὺ ἄργα.

Θ'

Θὰ ἦτο περίπου ἑννέα ἡ ὥρα τῆς πρωίας, ὅτε κα-

ἐκείνην ποῦ ἦτο εἰς τὸν ὀρίζοντα, αἱ καρδίαι μας ἀνεπήδησαν καὶ τὰ ὀμμάτιά μας ἐβράχυσαν ἀπὸ δάκρυα. Ἐβγάλαμεν τοὺς σκούφους μας καὶ ἐχαιρετήσαμεν... Διότι, μικροὶ μου φίλοι, ἐννοεῖτε ὅτι ἡ ξηρὰ ἐκείνη ἦτο ἀγαπημένη ξηρὰ, ἦτο ὁ τόπος ὅπου ἐγεννηθήκαμεν, ὅπου ἐκατοικούσαμεν, ἦτο ἡ Πατρίς μας!

Δὲν εἰμπορῶ νὰ σᾶς περιγράψω τί ἡσθάνθη ὅτε ἐπρωτοεἶδα τὸν τόπον μας. Μόνον ὁποῖος ζήσει ὀλόκληρα ἔτη μακρὰν ἀπὸ τὴν Πατρίδα εἰμπορεῖ νὰ ἐννοήσῃ τί χαρὰν αἰσθάνεται ὁ ναύτης ὅταν ἐπιστρέφῃ εἰς τὸν τόπον του.

Πέντε λεπτὰ ὅλοι οἱ ναῦται ἐμείναμεν δίχως λέ-

ξιν νὰ εἰπῶμεν καὶ ἔξαφνα ἠρχίσασμεν ἕνα τραγοῦδι, τὸ ὁποῖον κοντὰ εἰς τὰ ἄλλα ἔλεγε:

Τί γλυκεῖα ποῦν ἡ Πατρίδα

Τί γλυκεῖα!

Μὲ τί ἐνθουσιασμὸν ἐτραγουδοῦσαμεν ὅλοι μας!

Τὰ μεσάνυχτα ἀράξαμεν εἰς τὸ Χερσοῦργον καὶ ἔπειτα ἀπὸ δύο ἡμέρας ἐπῆγα εἰς Κάεν μὲ τὸν σιθροδρόμον· ἐπειδὴ δὲν εἶχα τὴν ὑπομονὴν νὰ ὑπάγω ἄργα ἄργα μὲ τὸ λεωφορεῖον, ἐνοικίασα ἕνα ἄλογον καὶ ἔτρεξα διὰ τὸ χωρίον μου.

Πῶς ἔσφιγγα μὲ τὰ πόδια μου τὸ ἄλογόν μου διὰ νὰ τρέχῃ Γρήγορα, γρήγορα! Καὶ τὸ ἄλογον ἔτρε-

πατρίδος του καὶ μόνον ὀλίγο θέλει νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ χωρίον. Θεὲ μου, αἱ στιγμαὶ φαίνονται αἰῶνες ἀτελείωτοι.

Τέλος πάντων τὸ ἀγαπημένον μου χωρίον τὸ ἔδλεπα εἰς τὸ τέλος τοῦ δρόμου· ἔδλεπα τὸ κωδωνοστάσιον τῆς ἐκκλησίας, τὰς στέγας τῶν σπιτιῶν μας εἰς τὴν ἀράδα, κοντὰ εἰς τὴν ἀκρογιαλιά. Πατρίδα μου, γλυκεῖα μου Πατρίδα, σ' ἔδλεπα τέλος πάντων, δὲν ἦτο ὄνειρον, ἦτο ἀλήθεια.

Ὀλιγότρευσα τὸν δρόμον τοῦ ἀλόγου μου, καὶ ἐμβῆκα εἰς τὸν μεγάλον δρόμον τοῦ χωρίου. Πρῶτα πρῶτα ἀπήντησα τὴν ἐξαδέλφη μου τὴν Ἀνθήν, κό-

«ΠΡΩΤΑ ΠΡΩΤΑ ΑΠΗΝΤΗΣΑ ΤΗΝ ΕΞΑΔΕΛΦΗΝ ΜΟΥ»

χεν, ἐπετοῦσε. Τὸ ξεύρω πῶς δὲν ἤμουν καλὸς καβαλάρης. Ἀλλὰ δὲν ἐπιπτα ὅσον καὶ ἂν ἔτρεχε. Ὅταν κανεὶς εἰμπορεῖ καὶ κάθηται καβάλα ἐπάνω εἰς μίαν ἀντίαν διὰ νὰ δένῃ τὰ πανιά, δὲν φοβᾶται νὰ κάθεται καβάλα εἰς ἕν ἄλογον! Καὶ ἔτρεχα λοιπόν, ἐπετοῦσα εἰς τὸ χωρίο μου.

Αἱ χωρिकाὶ ἄμα μὲ ἔδλεπαν ποῦ ἔτρεχα ὡτὰν ἄστραπὴ ἐστέκοντο εἰς τὸν δρόμον καὶ ἔλγαν:

— Πολὺ βιαστικός εἶνε αὐτὸς ὁ ναύτης.

Βιαστικός! καὶ βέβαια ἤμην βιαστικός· καμμιὰ φορά δὲν φαίνεται τίποτε νὰ λείπῃ κανεὶς τρία χρόνια· ἀλλὰ ὅταν φθάσῃ, ὅταν πατῇ τὸ χῶμα τῆς

ρην εἰς δεκατεσσάρων χρόνων, ποῦ τὴν εἶχα ἀφήσει μικροῦλαν καὶ τὴν εὐρήκα τώρα κοπελοῦδα ὦρμησε, μ' ἐπίασε ἀπὸ τὸ ναυτικό μου ὑποκάμισο καὶ ἴλιγο ἔλειψε νὰ μὲ κρημνίσῃ κάτω.

Ὑστερα ἀπὸ τὴν ἐξαδέλφη μου ἦλθε ἡ θεία μου Μαρία (ἡ ἀδελφὴ τοῦ πατρός μου) καὶ ἄλλοι γείτονες. Τὸ ἄλογόν μου τρέμαξε ἀπὸ τὴν ὑποδοχὴν ἐκείνην εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ἦτο συνειθισμένον, ἐτίναξε δύο τρεῖς κλωτσιαῖς, αἱ ὁποῖαι ἔκαμαν τὸν ψωμῶν, τὸν κρεοπώλην ν' ἀπομακρυνθοῦν. Ἐπειτα ἀπὸ δύο βήματα ἤμην εἰς τὸ σπίτι μας.

[Ἐπεται συνέχεια]

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

Η ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Ήτο μικρός ο Νικόλαος πολύ μικρός, ο υἱὸς τοῦ κυρ Σωτήρη τοῦ βαρκάρη εἰς τὸν Πειραιᾶ· μόλις ἔξ ἐτῶν. Ἀλλὰ τὸ αἶσθημα τῆς εὐγνωμοσύνης ἦτο μέγα εἰς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. Καὶ τὸ ἀγαθὸν παιδίον οὐδὲ ἤξευρε καὶ πόσον εὐγενὲς ἦτο τὸ αἶσθημα τὸ ὁποῖον ἔτρεφε.

Πολλάκις, ὅταν ὁ κυρ Σωτήρης ἐπέστρεφε τὸ ἐσπέρας κουρασμένος ἀπὸ τὴν ἐργασίαν, ὁ Νικόλαος ἔτρεχεν ἀμέσως νὰ περιπτυχθῇ τοῦ πατρὸς του τὰ γόνατα καὶ τὸν παρατήρει τρυφερῶς εἰς τοὺς ὀφθαλμούς.

— Εἴσαι κουρασμένος, πατέρα, τοῦ ἔλεγε, πολὺ κουρασμένος.

Ὁ κυρ Σωτήρης ἄνθρωπος ἀπλοϊκός, ἡσθάνετο μεγάλην εὐχαρίστησιν ἀπὸ τὴν τρυφερότητα αὐτὴν τοῦ υἱοῦ του, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ μὴ παρατηρήσῃ ἐνίοτε:

— Αἶ τί νὰ κάμω, παιδί μου· γὰρ σὰς κουράζομαι.

Ὅλη ἡ πατρικὴ στοργὴ ἐκρύπτετο εἰς τὰς λέξεις ταύτας «Τί νὰ κάμω, παιδί μου, γὰρ σὰς κουράζομαι». Ήτο ὥσάν νὰ ἔλεγε: «Δὲν ἠξεύρεις, παιδί μου, πόσον εὐχάριστον μοῦ εἶνε ἡ κούρασις ὅταν εὐρίσκω νὰ ἐργασθῶ διὰ τὰ παιδιὰ μου, διὰ τὸ σπῆτί μου.»

Ἀλλὰ τοῦ Νικολάου τοῦ ἔκαμαν μεγάλην ἐντύπωσιν οἱ λόγοι τοῦ πατρὸς του. Ἐστοχάσθη ὅτι ἐνῶ ὁ πατήρ του κουράζεται καθ' ἡμέραν δι' αὐτόν, αὐτὸς ἄλλο τίποτε δὲν εἰμποροῦσε νὰ κάμῃ διὰ τὸν εὐχαριστήσῃ, τὸν καλὸν πατέρα του, ἢ νὰ τοῦ ἀγκαλιάζῃ τὰ γόνατα καὶ νὰ τὸν παρατηρήῃ τρυφερὰ εἰς τοὺς ὀφθαλμούς.

Ἀλλὰ μίαν ἡμέραν ἐσκέφθη ὅτι αὐτὸ μόνον δὲν ἀρκεῖ. Ὁ πατέρας νὰ κουράζεται γὰρ μᾶς, κ' ἐγὼ νὰ μὴν ἡμπορῶ νὰ κάμω τίποτε!

Ἀλλὰ τί νὰ κάμω; Πῶς νὰ τὸν εὐχαριστήσω.

Ὁ Νικόλαος ἤρχισε νὰ συλλογίζεται.

Ἐπλησίαζεν ἡ ἑορτὴ τῆς Μεταμορφώσεως. Ήτο ἡ ἑορτὴ τοῦ πατρὸς του. Ὁ Νικόλαος ἐνθυμήθη ὅτι πέρυσιν τὴν ἰδίαν ἑορτὴν εἶχον ἔλθει πολλοὶ φίλοι καὶ ἠυχήθησαν τοῦ κυρ Σωτήρη νὰ ζῇς χρόνους πολλούς. Ὁ Νικόλαος ἐσυλλογίσθη νὰ εὐχηθῇ καὶ αὐτὸς ἐφέτος τοῦ πατρὸς του. Ἀλλὰ πῶς ἔτσι μόνον; «Χρόνους πολλούς, πατέρα!» Ἀλλ' αὐτὸ τὸ κάμνουν ὅλοι. Ἐπειτα ἀρμύζει ἄρα γε καὶ εἰς τὰ μικρὰ παιδιὰ;

Ἀς ἐρωτήσω, εἶπε, τὸν διδάσκαλόν μου. Αὐτὸς εἶνε διδάσκαλος; ἐσκέφθη, καὶ θὰ ἠξεύρῃ νὰ μὲ συμβουλεύσῃ. Καθ' ἡμέραν μὲ λέγει τόσα πράγματα.

Ὁ διδάσκαλος τοῦ Νικολάου ἦτο σοβαρὸς ἄνθρωπος. Ποτὲ δὲν ὠμίλει περιττὰ πράγματα. Ποτὲ δὲν τὸν εἶδαν τὰ παιδιὰ νὰ γελάσῃ. Naί, ἔλεγεν ὁ μικρὸς υἱὸς τοῦ διδασκάλου, ὁ ὁποῖος ἦτο καὶ αὐτὸς εἰς τὴν

τάξιν ὅτι ὁ πατέρας—αὐτὸς ὠνόμαζε τὸν διδάσκαλον πατέρα—ἦτο πολὺ καλὸς εἰς τὸ σπῆτι καὶ ἐγελοῦσε καὶ διεσκεδάζε καὶ δὲν εἶνε ἔτσι κακὸς ποῦ νομίζουν. Ἀλλ' εἰς τὸ σχολεῖον οἱ μικροὶ τὸν ἐβλεπον σοβαρὸν καὶ ἀμίλητον. Μόνον μίαν ἡμέραν, ὅταν ἓνας ἀπὸ τοὺς μαθητὰς τῆς μικρᾶς τάξεως ποῦ τοῦ ἔδειξεν ὁ διδάσκαλος εἰς τὸ βιβλίον ζωγραφισμένον τὸν ἴππον καὶ τὸν ἠρώτησε: «Τί εἶνε αὐτό;» καὶ ἐκεῖνος ἀπήντησε «πτηνόν,» ὁ διδάσκαλος δὲν ἠμπόρεσε νὰ κρατήσῃ τὸ μειδίαμα καὶ ἐγέλασεν ὑποκάτω τοῦ μύστακος του, καὶ τὰ ἄλλα παιδιὰ ἔστρεψαν καὶ τὸν παρετήρησαν μετὰ περιεργίας.

Ὁ Νικόλαος ἐνθυμήθη τοῦτο καὶ ἐσυλλογίσθη ὅτι: ἀφοῦ γελά, θὰ εἶνε καλὸς ἄνθρωπος. Καὶ ἐπειδὴ ἔξευρε πολλά, ἄς τὸν ἐρωτήσω.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν, ὅταν ἐσχόλασαν τὰ παιδιὰ, ὁ Νικόλαος ἔμεινε παράμερα.

— Τί θέλεις, παιδί μου, διατί στέκεις σὺ; τὸν ἠρώτησεν ὁ διδάσκαλος.

— Θέλω... εἶπεν, ἀλλ' ἐσυλλογίζετο.

— Καλὰ, καλὰ, τῷ εἶπεν ὁ διδάσκαλος ἐνθαρρύνων, λέγε, σὲ ἀκούω!

— Ὑστερον ἀπ' ὀλίγας ἡμέρας εἶνε ἡ ἑορτὴ τοῦ πατρὸς μου...

— Καὶ τὸν ἀγαπᾷς πολὺ τὸν πατέρα σου;

— Naί, Κύριε διδάσκαλε, καὶ εἶνε πολὺ καλὸς ἐκεῖνος καὶ θέλω νὰ τοῦ κάμω ἓνα εὐχαριστήριον, ἀλλὰ... ἀλλὰ... ὁ Νικόλαος ἐχαμήλωσε τὴν φωνὴν ἐδῶ καὶ κατεβίβατε τοὺς ὀφθαλμούς, —ἀλλὰ δὲν ἠξεύρω, προσέθηκε.

Ὁ διδάσκαλος παρετήρησε μὲ πολλὴν ἀγαθότητα τὸν Νικόλαον. Εἶνε πολὺ καλὸν παιδί, εἶπε καθ' ἑαυτόν, ἀλλ' εἰς τρόπον ὥστε ν' ἀκουσθῇ.

— Αὔριον θὰ κάμωμεν τὸ εὐχαριστήριον μαζί, τώρα πῆγαινε, παιδί μου, εἰς τὴν οἰκίαν σου.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν ὁ διδάσκαλος ἐφώνησε πλησίον τοῦ Νικόλαου Σωτηρίου. Ὅλα τὰ παιδιὰ ἔστρεψαν νὰ παρατηρήσωσι τί τὸν ἤθελεν ἄρα γε ὁ διδάσκαλος τὸν Νικόλαον. Τοῦ ἀνάγνωσε μικρὸν χαρτίον μὲ στίχους καὶ τὸν ἐβλεπε νὰ τοὺς ἐπαναλάβῃ πολλὰς φορές. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας τοὺς εἶχε μάθει ἀπ' ἑξῶ σὰν νερόν.

Ἡ ἡμέρα τῆς ἑορτῆς εἶχε φθάσει. Ὁ Νικόλαος ἀπ' ἐσπέρας ἦτο περιχαρὴς. Τὸ πρό ὠπὸν τοῦ ἔλαμπεν ἀπὸ τὴν χαράν. Ἐφάνετο ὅμως ὡς νὰ εἶχε καὶ τίποτε μυστικόν. Εἰς κανένα δὲν εἶπε τίποτε. Ἡ μητέρα του τὸν ἐβλεπε καὶ ἀποροῦσε. Ὁ πατέρας του «μὰ, παιδί μου, σὲ κλό σου», τῷ ἔλεγεν, «ὅλο χαλαῖς εἶσαι καὶ ὅλο φαίνεται σὰν νὰ ἔχῃς τίποτε μυστικόν». Ἀλλὰ ποῦ νὰ ὁμιλήσῃ ὁ Νικόλαος! ἐφοβεῖτο μὴ τοῦ

ξεφύγῃ τὸ μυστικόν. Ἦθελε ἔτσι ἔξαφνα νὰ γείνῃ γνωστὸν τὴν ὥραν ποῦ ἔπρεπε.

Ἡ ὥρα ἐκείνη ἦλθε. Εἶχον ἔλθει πολλοὶ φίλοι νὰ χαιρετήσωσι τὸν πατέρα του. «Naί», εἶπεν, ὁ Νικόλαος, μὲ τὸν νοῦν του «τώρα εἶνε ἡ κατάλληλος ὥρα». Ἐμῆλκε τότε ἡσυχᾶ ἡσυχᾶ εἰς τὸ δωμάτιον, ἐφίλησε τὸ χέρι τοῦ πατρὸς του καὶ ἐστάθη εἰς τὸ μέσον. Ὅλοι ἐννόησαν. Ὁ Νικόλαος κατὰ ἔχει νὰ εἴπῃ. Καὶ μόλις ἐσιώπησαν, ὁ Νικόλαος μὲ φωνὴν γλυκεῖαν καὶ μὲ τρυφερώτατον αἶσθημα, ἀπηγγεῖλε τοὺς στίχους του, οἱ ὁποῖοι ἦσαν οὗτοι:

«Εἶνε γεμάτη τόσῃ ἡ καρδιά μου
ἀπὸ στοργὴ καὶ ἀγάπῃ περισσῇ
ποῦ δὲν κρατεῖται πείδ' τὸ αἶσθημά μου,
πατέρα, ἔστ' ἡ γιορτὴ σου τὴ χρυσῇ.

Τί νὰ σοῦ δώσω; τί νὰ σοῦ χάρισω;
τί δίνουν ἔσ' τὸν πατέρα τὰ παιδιὰ;
Πατέρα μου, μ' ἀρκεῖ νὰ σὲ φιλήσω
μ' ἓνα φιλὶ βγαλμένο ἀπ' τὴν καρδιά.»

Ο ΦΡΙΚΤΟΣ ΟΔΟΝΤΟΠΟΝΟΣ

Εἶνε ἀργὰ καὶ ὁ μάστορ Ἀναστάσης ἐπιστρέφει εἰς τὴν οἰκίαν του ἀπὸ τὴν δουλειὰ του. Ἐχει τρομερὰν ὄρεξιν, καὶ εἶνε φυσικὸν νὰ ἔχῃ διότι ἀπὸ τὴν αὐγὴν ἦτο εἰς τὸ δάσος καὶ ἔκοπτε ξύλα, καὶ τὰ πριόνιζε καὶ τὰ κανε μικρὰ κομμάτια κ' ἔπειτα τὰ ἐσώριαζε εἰς τ' ἀμάξιν του. Τί πεῖναν ποῦ τὴν ἔχει!

Εἰς αὐτὸ τὸ μεταξύ ἡ Παρασκευοῦλα, ἡ γυναῖκά του, ἔκαμε τὰς δουλειὰς τοῦ σπιτιοῦ, ἐσκούπισε, ἐμαγειρεύσε καὶ εὐρήκε καὶ καιρὸν νὰ πάγῃ νὰ φλυαρήσῃ κάμποσο μὲ τὴν γειτόνισσαν.

Κάθονται εἰς τὸ τραπέζιν ἡ Παρασκευοῦλα, ξεσκεπάζει τὴν σούπα, καὶ τὸ δωμάτιον γεμίζει ἀπὸ τὴν ὠραίαν μυρωδιὰ τοῦ φαγητοῦ. Ὁ μάστορ Ἀναστάσης τὴν ροφᾷ μὲ εὐχαρίστησιν αὐτὴν τὴν μυρωδιὰ! Ἄ! τί καλὰ ποῦ θὰ φάγῃ.

Ἡ Παρασκευοῦλα τοῦ ἐγέμισε ἕως εἰς τὰ χεῖλη τὸ πιάτο του. Βουτᾷ μὲ εὐχαρίστησιν τὸ κουτάλι του, ἔπειτα τὸ βάζει εἰς τὸ στόμα του.

Ἐξαφνα βάνει μίαν φωνήν: «Ἄ! ἄ! ἄ!»

— Τί ἐπαθες, ἄνδρα;

— Ἀχ τὸ δόντι μου, τὸ καῦμένο μου τὸ δόντι!

Ταῦτα εἶπεν ὁ Νικόλαος καὶ ὥρμησε φαιδρὸς εἰς τὴν ἀγκάλην τοῦ πατρὸς του, ὅστις, ἂν καὶ σοβαρὸς συνήθως, τὴν φορὰν ταύτην δὲν εἰμποροῦσε πλέον νὰ μὴ φανερῶσιν τὴν χαράν του. Κατεφίλησεν ἐπανειλημμένως τὸν Νικόλαον εἰς τὸ μέτωπον καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς φίλους του εἶπεν:

— Αὐτὸ τὸ παιδί εἶνε ἡ χαρὰ μου. Ὁ Θεὸς νὰ μοῦ τὸ χάρισῃ καὶ νὰ τὸ φωτίξῃ πάντοτε, καὶ ἐλπίζω μίαν ἡμέραν νὰ τὸ βλέπω ἄξιον καὶ τιμημένον παλ-λικάρι καὶ νὰ χαίρωμαι.

Ἡ ἡμέρα ἐκείνη ἐπέρασε ἔτσι μὲ μεγάλην φαιδρότητα. Καὶ ὁ κυρ Σωτήρης δὲν ἔπαυε νὰ λέγῃ ὅτι ὅλους τοὺς κόπους καὶ ὅλα τὰ βάσανα τὰ λησμονῇ κανεῖς, ὅταν ἔχῃ παιδιὰ ποῦ προσπαθοῦν νὰ εὐχαριστήσωσι τοὺς γονεῖς αὐτῶν, καὶ ἀπὸ μικρὰ αἰσθάνονται τόσον ζωηρὰ τὸ αἶσθημα τῆς εὐγνωμοσύνης.

ΘΩΜΑΣ Μ. ΤΡΑΝΟΣ

φωνάζει ὁ μάστορ Ἀναστάσης σηκωθείς καὶ κτυπῶν τὸ πάτωμα μὲ τὰ πόδια του.

— Ποῖο δόντι;

— Τὸ πονεμένο! Πῆγε μίαν πετρίτσα μέσα! Γιατί ἔχει πετρίτσαις μέσα ἡ σούπα;

Ὁ μάστορ Ἀναστάσης ἔχει δίκαιον — Γιατί ἔχει πετρίτσαις μέσα ἡ σούπα;

Διατί; ἡ Παρασκευοῦλα ἂν δὲν ἐπήγγαινε νὰ πιάσῃ τὴν κουθέντα μὲ τὴν κυρὰ Ταρσίτσα, θὰ ἐκαθάριζε καλὰ τὸ ρίζι, καὶ δὲν θὰ ἔφινε μέσα πέτραις.

Ἡ Παρασκευοῦλα ἐννοεῖ τὸ σφάλμα τῆς καὶ διὰ νὰ τῆς τὸ συγχωρήσῃ ὁ ἄνδρας τῆς σηκώνεται ἐπάνω

μὲ προθυμίαν νὰ τὸν περιποιηθῇ, νὰ τὸν παρηγορήσῃ.

— Ἄ! ἄ! ἄ! φωνάζει ὁλοένα ὁ μάστορ Ἀναστάσης. Ἄ! ἄ! ἄ! μοῦ πονᾷ καὶ τὸ πλαγινὸ τώρα.

Κάθεται και πίνει το μάγουλό του με τα δύο χέρια του.

— Θέλεις να σου δώσω την πίπα σου, άνδρα; εί-

πεν ή Παρασκευούλα. Λέγουν πως ό καπνός κοιμίζει τον πόνο.

— Δός μου την.

Ο μάστρο Αναστάσης ανάδει την πίπα του και πίνει, πίνει όσο είμπορεί. Πυκνός καπνός τον σκεπάζει, μά χαμένα ροφά και φυσά· ό φρικτός του όδοντόπονος δέν έννοεί να παύση.

— "Αϊ! αϊ! αϊ! φωνάζει πάλιν· τώρα μου πονεί όλο μου το σαγόνι! με πονεί, με σουβλίζει, με δαιμονίζει. "Αϊ! αϊ! αϊ! Το μάγουλό μου πρίσθηκε.

Αλήθεια το μάγουλό του έφούσκωσε.

Η Παρασκευούλα τρέχει και φέρνει ένα από τα κεντητά μανδήλια που έπηρε εις τα προικιά της, δένει το πρόσωπον και το κεφάλι του άνδρός της, και από πάνω από το κεφάλι του κάνει ένα κόμβο που δέν έχει τον όμοιό του.

Εν τούτοις ό δυστυχής πονεί πολύ.

— Δέν βάζεις λίγο ρακί μέσ' σ το στόμα σου, μάστρο Αναστάση; του λέγει ή Παρασκευούλα. Κάπου κάπου το ρακί τα γιαιτρεύει τα δόντια.

Ο μάστρο Αναστάσης ακούει την συμβουλή. Πηγαίνει σ το ντουλάπι, πέρνει την μποτίλια με το ρακί, και δια να μη χάνη καιρόν και βάλει σε ποτηρι, την σηκώνει και πίνει εις τα γερά.

— Αυτό με κάνει χειρότερα! λέγει με άναστεναγμόν.

— Μά δέν έπρεπε να το καταπιής; Πιέ άλλην μιά.

Ο μάστρο Αναστάσης ακούει από συμβουλές, και πλησιάζει και πάλιν το στόμα της μποτίλιας εις το στόμα του· αλλά του φαίνεται ότι δέν ταιριάζει ένα τόσο εύμορφο πράγμα να το μεταχειρίζεται δια γαργάρων. Και το καταπίνει και πάλι. Αλλά εις τα χαμένα· ό όδοντόπονος δέν παύει.

Είς αυτό το μεταξύ ή Παρασκευούλα τρέχει εις το πηγάδι και φέρει ένα μαστέλο κρύο νερό.

Έχει ακούσει ότι είναι το καλλίτερον ιατρικόν δια τον όδοντόπονον.

Ο μάστρο Αναστάσης προθυμότατος, όπως πάντα, βουτά το κεφάλι του και το βγάξει σχεδόν άμέσως με σπαρακτικές φωνές.

— "Α! ναί, ναί· μ' αυτό θα παύση ό πόνος! Ωχ! ό κακομοίρης! Ωχ! Ωχ! θαρρώ πως με καίουν με ζεστά σίδερα. "Αϊ! αϊ! αϊ!

Αλλά ή Παρασκευούλα ξεύρει και άλλα ιατρικά.

— Αφού το κρύο νερό σε βλάπτει, ή ζέστη θα

σου κάνει καλό. Ακούμωσε το κεφάλι σου, εις το τζάκι, άνδρούλη μου· ή ζέστη θα σε γιαιτρέψη.

Ο μάστρο Αναστάσης, και πάλιν πρόθυμος, έφόρσε τον κεφαλόδεσμον, και έπηρε κοντά εις την φωτιά.

Η Παρασκευούλα σωριάζει ξύλα· ό μάστρο Αναστάσης κοντεύει να ψήση τ' αυτιά του, μά ό πόνος δέν περνά. Φωνάζει με περισσότεραν δύναμιν, του φαίνεται, λέγει, ότι του βγάζουν όλα τα δόντια.

Εξαφνα έρχεται μία ιδέα εις την Παρασκευούλα· της Παρασκευούλας ποτέ δέν της λείπουν αι ιδέαι.

— Αλήθεια, μάστρο Αναστάση, δέν πᾶς να βρης

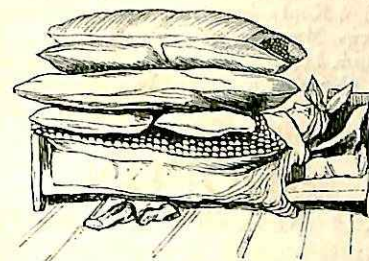
το γείτονά μας, τον όδοντοϊατρό, και να του πῆς να σου βγάλει...

— Όλα τα δόντια μου;

— Όχι, όσα πονούν πρώτα.

Αλλά ό μάστρο Αναστάσης δέν εύρίσκει διόλου σωστήν την ιδέα της Παρασκευούλας, και παίρνει με το ένα του χέρι ένα μπαστούνι και καταιδάξει μ' αυτό εις την ράχιν της Παρασκευούλας ή όποια το έχει εις τα πόδια και φεύγει ένῳ τα ξύλα σκορπίζονται άπ' έδῶ και άπ' εκεί.

Ο μάστρο Αναστάσης βλέπει ότι το ξύλο που έδωκε της γυναίκας του τον ώφέλησε· και κάμποσην ὥρα ό πόνος ὠλιγότευσε· άλλ' εξαφνα έρχεται πάλιν δυ-

νατότερος· ό ταλαίπωρος άλλο μέσον ιατρείας δέν βλέπει παρά να πλαγιάση. Μέσα σ το κρεβάτι θα του περάτη ό πόνος· όταν κοιμάται δέν θα πονῇ.

Η Παρασκευούλα δέν κρατεί καλά το άνδρός της δια το ξύλο, επειδή ξεύρει ότι αυτή είναι ή αίτία των βασάνων του· τον βοηθεϊ να πλαγιάση, και σωρεύει επάνω του παπλώματα, στρώματα, προσκέφαλα.

Ο μάστρο Αναστάσης εις την άρχήν πλαγιάζει από το δεξιόν πλευρόν.

Απ' αυτό το μέρος είναι το πονεμένο δόντι.

— "Αϊ! αϊ! αϊ! φωνάζει, και γυρνά από το άλλο μάγουλο.

— Ωχ, ωχ, ωχ, άπ' έδῶ είναι ποιδ χειρότερα.

Όσο γιά ζέστη, ό μάστρο Αναστάσης έμούσκεψε

άπό τον ιδρώτα. Μά ό όδοντόπονος δέν περνά· ίσα ίσα γίνεται ποιδ δυνατός. Του έρχεται να τρελλαθῇ.

δι' αυτό ύστερα άπ' όλίγον πετᾷ παπλώματα, μαζί-λάρια, στρώματα, πηδᾷ κάτω από το κρεβάτι του, όπου είχε πέσει ντυμένος, καταιδάξει έως εις τ' αυτιά του τον βαμβακερόν του σκουφον και τρέχει εις του όδοντοϊατρού Φασαρία.

— Τίγκι-τίγκι-τίγκι· κτυπά το κουδούνι της θύρας.

— Ποιός είναι αυτός; έρωτᾷ ό όδοντοϊατρός

— Εγώ, κύρ Φασαρία, εγώ ό μάστρο Αναστάσης, ό γείτονάς σου, ό κακόμοιρος ό γείτονάς σου!

— Ορίστε, μάστρο Αναστάση, είπεν ό Φασαρίας

ανοίξας την θύραν με φιλοφρονήσεις, όρίστε όρίστε, και πές μου εις τί μ'μπορώ να σου χρησιμεύσω.

[Έπεται το τέλος]

ΦΙΛΟΜΗΛΑ

ΤΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΟΥ ΟΡΙΖΟΝΤΟΣ

Τέσσαρ' έβραϊοι μια φορά

Έχάσαν κάλπικο παρᾶ.

«Και τώρα,» λέγουν «δέν μπορούμε

Πρέπει να πᾶ να τον εύρούμε!»

Ο πρώτος πῆγε αριστερά,

Κ' έπῆγεν έως τον Βορρά.

Ο δεύτερος μετᾷ τον πρώτο

Έπῆγε δεξιά έως τον Νότο.

Ο τρίτος πῆγ' έμπρός πολύ,

Κ' έπῆγε στην Ανατολή.

Ο τέταρτος πῆγε στην Δύση —

Θαρρώ, κανείς δέν θα γυρίση!

Γ. Μ. ΒΙΖΥΗΝΟΣ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Κατὰ τὰς ἐξετάσεις ἐν τινι Παρθενωγαίῳ :

ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ. Πῶς ὀνομάζεται ἡ μεμβράνη ἡ ὅποια χωρίζει τὸ ἐσωτερικὸν οὖς ἀπὸ τὸ ἐξωτερικόν ;

ΜΑΘΗΤΡΙΑ. Τύμπανον.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ. Καὶ ἔσωθεν τοῦ τυμπάνου τί εἶνε ;

ΜΑΘΗΤΡΙΑ. Ὁ λαβύρινθος.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ. Καὶ ἂν πᾶμε πρὸς μέσᾳ τί εὐρίσκομεν ;

ΜΑΘΗΤΡΙΑ (θριαμβευτικῶς). Τὸν Μινώταυρον ! . .

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ἀνθός.

Ὁ μικρὸς Κωστάκης ἦτο προχθὲς εἰς τὸν κήπον μὲ ἓνα ποτὴρ γεμάτο μαῦρο κρασί στὸ χέρι.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἔτυχε νὰ ἔλθῃ καὶ ἡ μητέρα του.

— Τί κάμνεις αὐτοῦ, Κωστάκη, τὸν ἐρωτᾷ.

Καὶ ὁ Κωστάκης μετ' ἀδιαφορίας :

— Ρίπτω ὀλίγο μαῦρο κρασί στὴν τριανταφυλλιά μου γιὰ νὰ δυναμώσῃ.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἐλευθέρας Ἑλλάδος.

Τὸν Τοτὸν ἔστειλεν ὁ πατέρας του, ὁ ὁποῖος εἶνε ἀρχιτέκτων, νὰ τοῦ ἀγοράσῃ ἐν μέτρον ἀρχιτεκτονικόν.

Ὁ Τοτὸς ἐπῆγε, τὸ ἡγόρασε καὶ ἐπέστρεψε.

— Ἀ! αὐτὸ τὸ μέτρον δὲν εἶνε καλόν, σ' ἐγέλασαν, τοῦ λέγει ὁ πατέρας του, νὰ τὸ πᾶς πίσω.

— Ὅχι, μπαμπά, ἀπατάσαι! εἴμπορεῖ ποτὲ νὰ μὴν εἶνε καλὸν ἐν μέτρον ;

— Πῶς δὲν μπορεῖ ; δὲν βλέπεις τοῦτο ποῦ σοῦ ὠδύσαν ;

— Καὶ αὐτὸ εἶνε καλόν, ὅπως ὄλα, μπαμπά! Πᾶν μέτρον ἄριστον, ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι. Ἑλληνες.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μικροῦ Καπουκίνου.

— Μαρία, ποῦ εἶνε τὸ γάλα ; ἐρωτᾷ ἡ μητέρα τῆς μικρᾶς Ἑλένης τὴν ὑπηρετρίαν της.

— Τὸ ἔχουσα, Κυρία, γιατί εἶχε ξυνοίσει.

Καὶ ἐπειδὴ ἡ Κυρία ὠργίζετο, ἡ μικρὰ Ἑλένη νομίζουσα ὅτι θὰ σώσῃ τὴν Μαρίαν ἀπὸ τὴν τιμωρίαν :

— Ναι μαμά, λέγει, μὴ τὴν μαλώνῃς, τὴν εἶδα καὶ ἐγὼ ποῦ τὸ ἔχουσε τὸ γάλα . . . εἰς τὸν καφὲ ποῦ ἔπινε.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Σαπφούς.

ΤΑΜΕΙΟΝ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΑΠΟΡΩΝ ΕΠΙΜΕΛΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ

ΕΤΟΣ Β'.—ΠΕΜΠΤΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΩΝ

κατατεθεισών ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ μέχρι τῆς 25 Ἰουνίου 1884.

Φρ. Ἐκ.	Φρ. Ἐκ.
"Αθροισμα τῶν μέχρι τῆς 26 παρελθόντος Μαΐου κατατεθεισῶν συνεισφορῶν φρ.	59,70
Προκόπιος Διαμαντῆς, Ἀλεξανδρείας	2 —
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ Κων/πόλεως .	1,25
Διὰ τοῦ ἰδίου	
Μαρίκα Α. Πάλλη	— 50
Λευκοθέα Α. Πάλλη	— 20
"Ολγα Α. Πάλλη Κων/πόλεως.	— 20
Κλεάνθης Ι. Μελίδης	— 25
Μικὲς Ν. Παπαδόπουλος	— 20
Κίτσης Ν. Παπαδόπουλος	— 20
Χρηστίνη Γιάνκοβιτς	— 60
Ἀλεξάνδρα Γιάνκοβιτς	— 50
Ἀνανίας Κ. Βαλαβάνης	— 20
Ἐν ὅλῳ μέχρι τῆς 25 Ἰουνίου . . . φρ.	65,80

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»

Εἶναι ἀλήθεια, χαριέστατον ἄνθος, ποῦ χύνεις τόση μωροδία κάθε ἀπόγευμα στὸ Φάληρον, ὅτι θέλεις ἀφορμὴν γιὰ νὰ μοῦ γράψῃς ; Γράψε μου λοιπὸν τὸ ὄνειρον ποῦ θὰ ἴδῃς τὴν 15 Ἰουλίου καὶ ἂν τυχὸν δὲν ἴδῃς ἐκείνην τὴν νύκτα, γράψε μου ποῖον ἦτο τὸ ὠραιότερον ὄνειρον ποῦ εἶδες στὴν ζωὴ σου, ἐκτός, ἐννοεῖται, ἐκείνου ποῦ εἶδες ἓνα βράδυ ὅτι ἐξεδύθησαν καὶ ἄλλα βιβλία εἰς τὸ Γραφεῖόν μου καὶ ἅμα ἐξέπλησαν ἅλθες πρῶτ' πρῶτ' νὰ τ' ἀγοράσῃς.

Ὡ! εἰπέ τὰς εὐχαριστίας μου, φιλότατη μου Ποικιλανθίς, εἰς τοὺς καλοὺς γονεῖς σου οἱ ὁποῖοι μὲ ἀγαποῦν ἐπίσης πολὺ πολὺ. Ἡ ἀγάπη των μὲ κολακεύει· ἀλλ' εἶνε ἀλήθεια ὅτι καμμιὰ φορὰ λησμονεῖς νὰ μου γράψῃς καὶ ἔχεις ἀνάγκη νὰ σοῦ τὸ ἐνθυμίζω αὐτοί ;

Σὲ εὐχαριστῶ, ἀγαπητέ μου Κεραυνέ, δι' ὅσα μου γράφεις· συμφωνῶ μὲ τὴν γνώμην σου καὶ πρὸ πολλοῦ σκέπτομαι πῶς εἴμπορεῖ νὰ πραγματοποιηθῇ. — Τὸ φύλλον ἐχθίζεται εἰς τὸ τέλος τοῦ μηνός. — Φίλησέ μου ὅλους ἐκεῖ τοὺς φίλους μου.

Ἄλλο ψευδώνυμον ἔκλεξον, φίλη Β. Κ. Κ. διότι πρῶτος ὁ Μικρὸς Διαβολάκος ἐζήτησε τὸ τῆς Μυσοσωτίδος διὰ τὴν ἀδελφὴν του .

Βέβαια μ' ἀρέσει τὸ ψευδώνυμόν σου, Σπαρτιτιάτις Ἀρχιλεωνίς, καὶ ἡ ἐπιστολίτσα σου ἦτο χαριτωμένη, μὲ κατεμάγευσε. Εὖγε! ἔτσι θέλω νὰ μοῦ γράφουν οἱ μικροὶ μου φίλοι, σὰν νὰ μοῦ ὁμιλοῦν καὶ ὅχι νὰ προσποιοῦνται τὸ ὕψος των.

Ὁ «Ἀνοικτόκαρδος» ἔχει μαγεύσει τοὺς μικροὺς μου φίλους· ὅλοι τὸν διαβάζουν μὲ πολλὴν ὄρεξιν. «Τί ὠραῖον διήγημα ποῦ εἶνε ὁ Ἀνοικτόκαρδος!» μοῦ γράφουν πολλοί. «Δὲν ἔχεις ἰδέαν, ἀγαπητή μου ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ, πόσον μ' ἀρέσει ὁ Ἀνοικτόκαρδος καὶ μὲ πόσην χαρὰν μου βλέπω ὅτι ἐξακολουθεῖ» μοῦ γράφει ἡ Λίττα εἰς τὴν ὁποίαν ἤρσαν πολὺ καὶ οἱ πρῶτοι μουσικολογικοὶ καὶ ὅλα ὅσα δημοσεύω, ἀλλὰ προπάντων τῆς ἀρέσει νὰ διαβάζῃ πρῶτα τὴν Ἀλληλογραφίαν μου. — Τί κόλαξ ποῦ σοῦ εἶνε αὕτῃ ἡ μικρούλα.

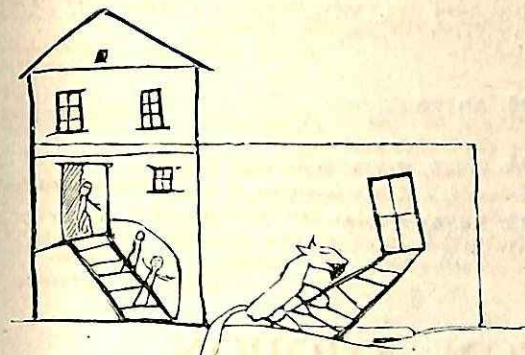
Τὰ ἴδια μοῦ γράφει καὶ ὁ Τηλέμαχος ἀπὸ τὴν Βουδαπέστην καὶ ἡ Ἡρώδης τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασεως εἰς τὴν ὁποίαν εὐχομαι καλὴν διασκέδασιν στὸ ταξίδι της, καὶ ὁ Ἀραπάκος καὶ ἡ Γραῖα Δρυς καί, καί, καί . . . ποῦ νὰ τοὺς ἀραδαίσω ὅλους!

Ἄς μάθουν ὅλοι οἱ φίλοι μου ὅτι ἡ Αἰδῶ μετωνομάσθη

Μαρία τῶν Μεδίκων, καὶ ἡ Μαρία τῶν Μεδίκων ἂς μάθῃ ὅτι ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ τῇ στέλλει ἐν θερμὸν θερμὸν φίλημα καὶ περιμένει τὸ Παιδικὸν Πνεῦμα ποῦ τῆς ὑπεσχέθη.

Δὲν ἔχομεν καμμιὰν Μαρίαν Στουάρτ ἀγαπητὴ Α. Π. ὥστε σοῦ ἀνήκει τὸ ψευδώνυμον αὐτό.

Γιατ' δὲν μοῦ τὰ ἔγραψες ὅσα εἶχες νὰ μοῦ γράψῃς, Ἐλευθέρα Ἑλλάς ; Εἶνε δυνατόν νὰ μὲ ἐνοχλοῦν αἱ ἐπιστολαὶ τῶν φίλων μου ; Ἰσα ἴσα ἡ μόνη μου εὐχαρίστησις εἶνε νὰ τὰς διαβάξω. Στείλέ μου καὶ ὅσας Πνευματικὰς ἀσκήσεις ἔχεις.

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ ΑΛΕΠΟΥΣ

(Κατὰ τὸ ὑδρογράφημα τῆς μικρούλας ΔΙΑΙΚΑΣ ΑΛΕΞ. ΚΑΜΠΑ)

Βλέπετε τὸ σπίτι τῆς Ἀλεπούς ποῦ τὸ ἐξωγράφισεν ἡ μικρούλα μικρούλα φίλη μου Διλίκα ; Νὰ καὶ ἡ ἀλεπού ἀναβαίνει ἀπὸ τὴν σκάλα ποῦ εἶνε στὸ παράθυρο κρατεῖ κατὰ τι στὸ στόμα της καμμιὰ κότα θὰ εἶνε, φαίνεται. Τὴν ἐφώνισε γιὰ νὰ φιλέψῃ αὐτοὺς τοὺς τρεῖς ἀνθρώπους ποῦ ἔχει προσκαλεσμένους σὲ τραπέζι. Μὴν τὸ βλέπετε ποῦ εἶνε ἔτσι ἀπ' ἔξω τὸ σπίτι τῆς ἀλεπούς νὰ ἴδῃτε ἀπὸ μέσα τί ὠραῖο ποῦ εἶνε ! Ἡ Διλίκα μόνον νὰ ζωγραφίσῃ ξέυρε: τώρα, γιατί εἶνε πολὺ μικρούλα, οὔτε πέντε χρόνων δὲν εἶνε ἀκόμη ἅμα ὅμως μάθῃ νὰ διαβάζῃ καὶ νὰ γράφῃ, θὰ μοῦ γράψῃ ποῦ εἶνε αὐτὸ τὸ σπίτι τῆς ἀλεπούς καὶ θὰ σὰς τὸ πῶ, γιὰ νὰ πᾶτε νὰ τὸ ἴδῃτε καὶ ἀπὸ μέσα ὅσοι θέλετε, καί . . . ὅσοι δὲν φοβεῖσθε τὴν ἀλεπού.

Ἐρωτήσεις, πληροφορίες, ἀσπασμοί, προσρήσεις: Ἡ Λευκὴ Περιστερά θὰ εἴπῃ, λέγει, τὸ ὄνομά της εἰς τὴν Φιλέρμηον Τριγῶνα ἅμα μᾶθῃ πρῶτον τὸ ἰδικόν της, στέλλει δὲ ἀσπασμούς γλυκοὺς γλυκοὺς πρὸς τὸ ἄνθος τῶν Δειμώνων περὶ τοῦ ὁποῖου ἐρωτᾷ τί γίνεται. — Ἡ Ροδόχρους Μηλέα λέγει πρὸς τὴν Ποικιλανθίδα καὶ τὸν Μέλανα Ἀετὸν ὅτι τὰ ἀρχικά της γράμματα εἶνε Ε. Α. Κ., πρὸς τὸν Λευκὸν Κύκλον ὅτι σπανίως τὸν ἔβλεπεν εἰς τὴν λίμνην καὶ διὰ τοῦτο δὲν τοῦ ὠμίλησε, στέλλει δὲ ἀσπασμούς πρὸς τὴν Ἀνατέλλουσαν Σελήνην, τὴν Ἀριάδνην τῆς Κρήτης τῆς ὁποίας εὖρε λαμπρὸν τὸ Παιδικὸν Πνεῦμα, καὶ πρὸς τὴν Εὐφροῦν Χίαν ἀπὸ τὴν ὁποίαν ζητεῖ τὸ ὄνομα τοῦ μικροῦ ἀδελφοῦ της. — Ἡ Μελίσσα τῆς Ἰθάκης ζητεῖ τὸ ὄνομα τῆς Γραῖας Δρυς τῆς ὁποίας τὸ Παιδικὸν Πνεῦμα τῇ ἤρесе, λέγει δὲ πρὸς τὸν Φαλακροκόρακα τὸν Ἀλῖα ὅτι τὸ ὄνομά της εἶνε Ἀδριάννα Ε. Πεταλὰ τὸ δὲ ἰδικόν της ; — Πρὸς τὴν Ἀργάμπελην : ἡ Βατοκελαδοῦσα Περιστερά ὀνομάζεται Βασιλικὴ Ἥλ. Πυρρητῇ, ἀλλ' ἀπὸ σήμερον ἀλλάξει ψευδώνυμον, καὶ ἐρωτᾷ αὕτῃ πῶς ὀνομάζεται ; — Ὁ Μικρὸς Διαβολάκος λέγει πρὸς τὸν Λευκὸν Κύκλον ὅτι αἱ μελέται του μὲ τὸν Ι. ἐπῆγαν ἄριστα καὶ νὰ μὴ δυσαρεσθῇ διὰ τοῦτο, διότι βλέπει τὰ νεῦρα ἡ δυσαρεσκεία. — Ὁ Μέλας Ἀετὸς λέγει πρὸς τὴν Ποικιλανθίδα ὅτι τὰ ἀρχικά του εἶνε Ν. Ι. Χ. καὶ βεβαίως δὲν θὰ τὴν πειράξῃ ἀφοῦ τὸν παρεκάλεσε, τὴν ἐρωτᾷ δὲ

ἂν κατοικῇ εἰς τὰς Ἀθήνας; ἐπίσης ἐρωτᾷ πῶς ὀνομάζεται ὁ Πηδηκτούλης, ἡ Φλογερά Ἀκτίς, ἡ Ἐλαφρά Ἀκατος, ἡ Ἀργάμπελη καὶ ὁ Ἀετιδεὺς τῶν Μελανῶν Λίθων. — Ἡ Φιλέρμηον Τριγῶν λέγει πρὸς τὸν Μαραθῶνιον Ταῦρον ὅτι ὀνομάζεται Μαρία Ι. Χατζηδάκη, (ἀκούς καὶ σύ, Λευκὴ Περιστερά!) ἀσπάζεται δὲ τὴν Ἐλαφρὰν Ἀκατον, τὴν Ἐλευθέραν Ἑλλάδα, τὸν Λευκὸν Κύκλον, τὸν Μικρὸν Διαβολάκον, καὶ ζητεῖ τὰ ὀνόματά των. — Ὁ Πηδηκτούλης πρὸς τὸν Λευκὸν Κύκλον δὲ ἀσπάζεται: τὸ ὄνομά του εἶνε Ἀλέξης καὶ τὸ ἰδικόν σου; — Ἡ Ποικιλανθίς λέγει πρὸς τὴν Ἀργάμπελην ὅτι, διὰ νὰ μὴ ἀναγκασθῇ ν' ἀλλάξῃ τὸ ψευδώνυμόν της τὸ ὁποῖον καὶ εἰς αὐτὴν τόσῳ ἀρέσκει, τῆς λέγει μόνον τὰ ἀρχικά της γράμματα τὰ ὁποῖα εἶνε Μ. Α. Τ. — Ἡ Λίττα παρακαλεῖ τὸν Μαραθῶνιον Ταῦρον νὰ τῆς εἴπῃ αὐτὸς πρῶτον τὸ ὄνομά του. — Ὁ Λευκὸς Κύκλος ἐπθυμεί πολὺ νὰ μάθῃ τὸ ὄνομα τοῦ Μικροῦ Διαβολάκου, τοῦ Μέλανος Ἀετοῦ, τῆς Ἀριάδνης τῆς Κρήτης, τῆς Τίγρεως τῆς Βεργίλης καὶ τῆς Ἡρώδης τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασεως. — Πρὸς τὸν Μέλανα Ἀετὸν: Ὁ Ἀλφρέδος ὁ Μέλας ἔχει ἀρχικά του γράμματα τὰ Ε. Ι. Ε. ὁ δὲ Μικρὸς Γουήλ ὀνομάζεται Ἰωάννης Σαπουνάκης καὶ οἱ δύο τὸν ἀσπάζονται καὶ ζητοῦν τὸ ὄνομά του ἐπίσης.

Ἀσπασμούς ἀπὸ τὴν Ποικιλανθίδα πρὸς τὴν Γενναίαν Σουλιώτισσαν ἤν-συχαίρει διὰ τὸ ὠραῖον ψευδώνυμόν, πρὸς τὴν Ἀκατον, τὴν Κνανὴν Χρυσολίδα καὶ τὴν Μικρὰν Σεισουρήθραν ἥτις θαυμάζουσα, φαίνεται, τὴν ὠραϊότητα τοῦ Βώλου, λέγει, δὲν εὐρίσκει καὶρὸν νὰ γράψῃ πρὸς τὴν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ. (Ἀλήθεια, Μικρὰ Σεισουρήθρα!) — Ἀπὸ τὴν Λίτταν πρὸς τὴν Ἀμαρυνίδα, τὴν Ἐλευθέραν Ἑλλάδα καὶ τὴν Μάχην τῆς Κλεισσοῦς τῶν ὁποίων εἰσέυρει τὰ ὀνόματα. — Ἀπὸ τὸν Φιλέλληνα Βύρωνα πρὸς τὸν Μικρὸν Γουήλ, τὸν Ἀλφρέδον τὸν Μέλαν, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ζητεῖ τὰ ὀνόματά των, καὶ τὸν Ἀετιδεὲς τῶν Μελανῶν Λίθων. — Ἀπὸ τὸν Φαλακροκόρακα τὸν Ἀλῖα πρὸς τὸν Ἀραπάκον, καὶ τὴν Σάλπιγγα τῆς Βραΐλας τῆς ὁποίας ἐπιθυμεί νὰ μάθῃ τὸ ὄνομα διότι καὶ αὐτὸς εἰς τὴν Βραΐλαν κατοικεῖ. — Ἀπὸ τὴν Ἡρώδα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασεως πρὸς τὴν Σαπφὸν, ἡ ὁποία πολὺ γρήγορα λησμονεῖ τὰς φίλας της, λέγει, καὶ πρὸς τὴν Ἀπτερον Νίκη καὶ τὴν Ἀριάδνην τῆς Κρήτης. — Ἀπὸ τὸν Πηδηκτούλην πρὸς τὸν Παροῦργον Ὀδυσσεά, τὸν Ἀγραφιῶτην καὶ τὴν Ἀγραφιῶτισσαν. — Ἀπὸ τὴν Ἐλευθέραν Ἑλλάδα πρὸς τὴν Μάχην τῆς Κλεισσοῦς τῆς ὁποίας εἰσέυρει τὸ ὄνομα. — Ἀπὸ τὴν Σαπφὸν πρὸς τὴν Ἀριάδνην τῆς Κρήτης, τὴν Τσάτσον Γελαστήν καὶ τὴν Ἡρώδα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασεως τὴν ὁποίαν βεβαίως ὅτι ἀφ' οὗτου ἀπεχωρίσθησαν ποτίζει τὴν γῆν διὰ τῶν δακρύων της. (Ἄ! πόσους λοιπὸν Ἡρώδες τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασεως βλῶσι εἶχες ἔδικον νὰ νομίζῃς ὅτι σὲ ἐλησμόνησε.) — Ἀπὸ τὸν Μικρὸν Γουήλ πρὸς τὸν Ἀραπάκον, τὸν Λευκὸν Κύκλον, τὸν Μικρὸν Διαβολάκον καὶ τὸν Μικρὸν Λεμβοῦχον. — Ἀπὸ τὴν Ἀηδόνα τῆς Ἐρήμου πρὸς τὴν Σαπφὸν, τὴν Ἡρώδα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασεως καὶ τὴν Ἀραπάκον, τὸν Λευκὸν Κύκλον καὶ τὴν Χαλκιοκόρον Ἀθηναῖον πρὸς τὰς Χάριτας τοῦ Θεοῦ παρ' ὧν ζητοῦν πληροφορίες περὶ τοῦ ἀδελφοῦ των Κ.

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ἀσπάζεται τοὺς φίλους της Παροῦργον Ὀδυσσεά, Φιλέλληνα Βύρωνα, Ἀτρώμητον Κυνηρόν, Ἀσπάλακα, Λευκὴν Περιστεράν, Ἀρχιμείδην τὸν Στρακοῦσειον, Σκυθρωπὴν Ἑλλάτην, Μελέσσαν τῆς Ἰθάκης, Μικρὸν Γουήλ, Ἀδελφοποίησιν τῶν Λαῶν τῆς Γῆς, Μαρίαν Α. Τσέπη, Ἐδισσῶν, Ἀραπάκον, Μικρὸν Λεμβοῦχον, κλπ. κλπ. κλπ.

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΒΟΣΚΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΜΠΑΡΜΠΟΥΝΙ

Ένας μικρός βοσκός είχε κταθῆ με τὰ τέσσαρα γίδια του εἰς τὴν ὄχθην ἑνὸς ποταμοῦ. Ἐνῶ τὸ μικρόν του κοπάδι ἔβασκε τὰ ὀλίγα χόρτα τὰ ὁποῖα ἦσαν εἰς τὰς σχισμάδας τῶν βράχων, ὁ βοσκὸς ἔτρεχεν ἐπάνω κάτω καὶ ἔδλεπε τὸν ποταμὸν.

Ὁ μικρὸς βοσκός, ὁ Πέτρος, ἦτο ἐπὶ τὰ ἐτῶν καὶ αὐτὸς ὅπως καὶ τὰ κατσίκια του ἀγαποῦν τὰ ὑψηλὰ καὶ μοναχικὰ μέρη, καὶ ἴσα ἴσα τὸ μέρος ὅπου ἦτο τὸ ἀγαποῦσε περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο διότι ἦτο ἄγριον. Ὅταν ἔφερνε ἐκεῖ τὸ κοπάδι του, ἐλησιμονοῦσε τὰ βόσκανά του. Διότι ὅσο μικρὸς καὶ ἂν ἦτο εἶχε βόσκανα. Τὰ μεγάλα γαλαῖα του ὀμμάτια ἔδλεπαν ὁλοέν, δίχως νὰ κουράζονται, τὰ κίτρινα νερά τοῦ ποταμοῦ.

Ὁ Πέτρος ἐστάθη εἰς τὴν ὄχθην ἀπὸ τὸ πρόσωπόν του ἔφυγεν ἡ λύπη ἡ ὁποία τὸ ἐσκέπαζε καὶ ἔν μείδιαμα ἐφάνη εἰς τὰ χεῖλη του. Ὁ Πέτρος παρετήρησεν ἕνα ψάρι με κόκκινα καὶ ἀστραπτέρᾳ λέπια τὸ ὁποῖον ἐπερνοῦσε καὶ ξαναπερνοῦσε ἀπ' ἐμπρός του ὡσὰν νὰ τὸ ἔκαμνε ἐπίτηδες.

Ἐλησιμόνησα νὰ εἶπω ὅτι ὁ μικρὸς Πέτρος ἐκρατοῦσεν εἰς τὰ χέρια του ἕνα μεγάλο κομμάτι ψωμί.

— Ἐμένα βλέπεις, ἡ τὸ ψωμί μου; Ὁαρῶ πῶς εἶσαι λαίμαργη, κυρὰ μπαρμποῦνα, εἶπε τὸ παιδί εἰς τὸ ψάρι.

— Λαίμαργη, ναί, Πέτρο μου, εἶπε τὸ ψάρι, λαίμαργη ὅπως καὶ σὺ γιὰ ὅλα τὰ καλὰ καὶ εὐμορφα πράγματα, δηλαδὴ περίεργη. Κ' ἐγὼ κάνω τὸν περὶπάτὸ μου εἰς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ, μὰ δὲν εἶμαι τόσο χαρούμενη ὅπως σὺ. Ἦταν ἕνας βράχος ἐδῶ μέσα 'ς τὸν ποταμὸ καὶ οἱ μηχανικοὶ τὸν ἐτίναξαν 'ς τὸν ἀέρα· αὐτὸς ὁ τρομερὸς σιδηρόδρομος ποὺ ἔγεινε αἰτία νὰ κόψουν τὸ βουνὸ καὶ ν' ἀνοίξουν δρόμο 'ς τὴ μέση, μπορεῖ νὰ εἶνε καλὸ γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ γιὰ μᾶς τὰ ψάρια δὲν εἶνε διόλου. Τί εὐμορφα ποὺ ἦταν ὅταν ὁ μεγάλος βράχος ἔκοπτε 'ς τὴ μέση τὸν ποταμὸν καὶ τὸν ἐστένευε, κ' ἔτσι ψηλὸς ποὺ ἦτο ὠμοίαζε με κάστρον. Τὰ ψάρια ἐξοῦσαν ἀσφαλισμένα, διότι οἱ ψαράδες δὲν εἰμποροῦσαν νὰ ἔλθουν ἔως ἐκεῖ νὰ ρίψουν τὰ δίχτυά των καὶ καμιὰ πετονιὰ δὲν ἐφθανε ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὸ βράχο νὰ μᾶς πιάσῃ με τὸ ἀπιστό της δόλωμα. Ἐκεῖνον τὸν καιρὸν εἰμπορούσαμε νὰ γεράσωμε, νὰ χονδρύνωμε, καὶ νὰ ζοῦμε με τὴν ἡσυχίαν μας. Σήμερα με μεγάλας προφυλάξεις, τὰ γέριχα ψάρια ὡσὰν ἐμεῖς ἀφίγουν καποτε τὸν πάτον τοῦ ποταμοῦ καὶ ἀνεβαίνουν ἐπάνω. Καὶ ὅμως ἦτο πολὺ εὐχάριστον πρᾶγμα νὰ ἔχωμεν ἕνα μέρος ὅπου νὰ ἐρχώμεθα νὰ παίρνωμε τὸν ἀέρα μας, νὰ θαυμάζωμε τὸν οὐρανόν, καὶ ν' ἀποκοιμώμεθα ἡσυχὰ εἰς τὸ νερὸ τὸ ζεσταμένο ἀπὸ τὸν ἥλιο καὶ νὰ βλέπωμεν εἰς τὸν νεῖρόν μας τοὺς περασμένους καλοὺς καιροὺς.

Οἱ σιδηρόδρομοι, Πέτρο μου, μᾶς ἔδωκαν τρομέρα. Διὰ τὸ κακόν μας βέβαια τοὺς εὐρήκαν.

— Ἀλήθεια, εἶπεν ὁ Πέτρος συγκινημένος. Μοῦ τρομάζουν καὶ τὰ γίδια μου. Ὅλη ἡ γῆ τρέμει ὅταν περνᾷ, κ' ἐγὼ εἶδα κ' ἔπαθα ὅσο νὰ τὸν συνειθίσω. Μὰ τί νὰ γείνη, κυρὰ μπαρμποῦνα, ἔτσι εἶνε τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, εἰμπορεῖ νὰ μᾶς πειράξῃ ἡμᾶς, σένα καὶ μένα καὶ τὰ γίδια μου, μὰ εἶνε ὠφέλιμος δι' ὅλους τοὺς ἄλλους. Καὶ ἡ κυρὰ ποὺ ἔχει τὸ κτήμα ἐδῶ, εἰς τὴν ἀρχὴν δὲν τὰ εἶδε με καλὸ μάτι ὅλα αὐτά, τώρα ὅμως εἶνε εὐχαριστημένη καὶ νὰ σοῦ 'πῶ, κάθε Κυριακὴ μοῦ δίνει τώρα ἕνα κομμάτι ἄσπρο ψωμί ἀπὸ σιτάρι καὶ ὄχι πειτὶ ἀπὸ ἀραποσίτι. Σ' ἀρέσει τὸ σιταρένιο ψωμί; θέλεις κώχη, ἡ θέλεις ψύχα; Ἄν δὲν ἔχῃς καλὰ δόντια, κυρὰ μπαρμποῦνα, καλλίτερα εἶνε ἡ ψύχα.

— Τὸ ψωμί σου εἶνε πολὺ καλὸ, Πέτρο μου, καὶ μ' ἀρέσει πολὺ. Μὰ καὶ σὺ μ' ἀρέσεις πολὺ ἂν καὶ δὲν σὲ ἔκαμε ὁ Θεὸς νὰ τρώγῃς σὰν ψωμί οὔτε ἀλλοῖμονον-σὰν τὸ ψάρι. Μ' ἀρέσει τὸ τριανταφυλλένιο σου πρόσωπο, καὶ τὰ εὐμορφα καὶ ἀθῶα μάτια σου ποὺ μοῦ λέγουν πῶς δὲν εἶσαι καθόλου κακός. Γι' αὐτὸ, Πέτρο μου, κ' ἐγὼ κυττάζω σένα με περισσότερα ἀγάπη παρὰ τὸ ψωμί σου.

— Ἀ! εἶπεν ὁ Πέτρος, οὔτε σὺ δὲν εἶσαι κακὸ ψάρι, ἂν καὶ εἶσαι πολὺ χονδρὸ, καὶ ἂν θέλῃς νὰ μείνῃς αὐτοῦ γιὰ νὰ φάγῃς ὀλίγον, θὰ σοῦ ρίψω ψίχα ψίχα τὸ μισὸ ψωμί μου. Κ' ἐνῶ θὰ τὸ τρώγῃς ἐγὼ θὰ βλέπω τὰ εὐμορφα σου χρώματα καὶ τὸ χαριτωμένο σου κολύμβημα κάτω ἀπὸ τὸ νερὸ.

Ὁ Πέτρος τότε ἔρριψεν εἰς τὸ ψάρι ἕνα κομματάκι ἀπὸ τὸ ψωμί του.

— Μὴ φοβάσαι διόλου, εἶπεν εἰς τὸ μπαρμποῦνι, δὲν ἔχω ἀγγίστρι μέσα 'ς τὸ ψωμί, φάγε ἡσυχὰ καὶ ἀφοῦ ἐκάθῃσεν εἰς τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ, οἱ δύο φίλοι ἤρχισαν τὸ πρόγευμά των.

— Πόσων χρονῶν εἶσαι, κυρὰ μπαρμποῦνα, ἠρώτησε μετ' ὀλίγων ὁ Πέτρος.

— Εἶμαι ἑκατὸ χρονῶν, εἶπεν ἡ κυρὰ μπαρμποῦνα.

— Ἐκατὸ χρονῶν! ἀλήθεια;

— Ἐκατὸ χρονῶν, ἀπεκρίθη τὸ ψάρι. Τὰ μπαρμποῦνια δὲν λέγουν ποτὲ ψεύματα.

— Ἐκατὸ χρονῶν, εἶπε τὸ παιδίον λυπημένον, ἑκατὸ χρονῶν ὅπως ἡ γιαγιά μου ὅταν πέθανε. Ἀχ! καὶ μὲν ἡ κυρὰ μπαρμποῦνα, καὶ σὺ θὰ πεθάνῃς σὰν αὐτήν, ὅταν ἡ γιαγιά μου μ' ἀφῇ καὶ πῇ ἐπάνω εἰς τὸν Θεόν, διὰ νὰ με παρηγορήσῃ μοῦ εἶπαν ὅτι κανεὶς δὲν εἰμπορεῖ νὰ ζῇ περισσότερο ἀπὸ ἑκατὸ χρόνια.

— Καὶ μ' αὐτὸ παρηγορήθηκα; εἶπεν ἡ μπαρμποῦνα.

— ὦ! ὄχι, εἶπε τὸ παιδίον. Τὴν θυμοῦμαι κάθε ἡμέραν τὴν γιαγιά μου καὶ δὲν θὰ τὴν λησιμονήσω ποτέ. Ἡ ἐνθύμησις αὐτὴ τὸν ἐλύπησε πολὺ τὸν Πέτρον καὶ τὰ ὀμμάτια του ἐγέμισαν δάκρυα, δι' αὐτὸ ἔδωκε τὸ μανδουλάκι του κ' ἐσκούπισε τὰ ὀμμάτια του καὶ τὴν μύτην του.

— Ἡ καὶ μὲν ἡ γιαγιά μου δὲν φταίει αὐτὴ γιατί πέθανε καὶ μ' ἀφῇσε μονάχο, αὐτὴ δὲν ἤθελε νὰ πεθάνῃ. «Εἶσαι πολὺ μικρὸ ἀκόμα, μοῦ ἔλεγε, Πέτρο μου, ποῖος θὰ φροντίξῃ γιὰ σένα; δὲν ἔχεις πλέον οὔτε πατέρα, οὔτε μητέρα, μονάχο ἐμένα ἔχεις 'ς τὸν κόσμον, παιδάκι μου, καὶ νοιώθω πῶς ὁ Θεὸς με φωνάζει νὰ 'πάγω 'ς τὸν οὐρανόν.» Τότε ἡ κυρὰ τοῦ κτήματος εἶπεν εἰς τὴν γιαγιά μου: Τὸν Πέτρο θὰ τὸν πάρω βοσκὸ 'ς τὰ γίδια μου' μὴν πικραίνεσαι, θὰ βγάλῃ τὸ ψωμί του. Τότε ἡ γιαγιά μου ἐκούνησε τὸ κεφάλι της εἰς τὴν κυρὰ σὰν νὰ τῆς ἔλεγε εὐχαριστῶ, μ' ἐκύτταξε στὰ μάτια εὐχαριστημένη, κ' ἔπειτα δὲν ἐκινήθηκε πλεῖα, δὲν ἔδωκε 'μιλιά' τὴν ἐρῶναξα, δὲν μ' ἀποκρίθηκε. Ἡ γιαγιά μου ἦταν πεθαμένη. Ἀχ! κυρὰ μπαρμποῦνα, γιατί ὁ θάνατος ἐκρινῶν ποὺ ἀγαποῦμε βαστάει διὰ πάντα καὶ ἡ ζωὴ των ὄχι;

Ὁ Πέτρος ἤρχισε πάλιν νὰ κλαίῃ. Τὸ μπαρμποῦνι ἤθελε νὰ εἶχε χέρια διὰ νὰ τὸν τραβήξῃ κοντὰ του καὶ τὸν παρηγορήσῃ, ἡ πόδας διὰ ν' ἀναβῇ εἰς τὴν ὄχθην καὶ τὸν φιλήσῃ.

— Πέτρο μου, τῷ ἔλεγε, Πέτρο μου, ἔχεις λύπη, ἡ συνομιλία μας σ' ἐλύπησε, καλέ μου Πέτρο. Πῶς ἢ σ' ἀγαποῦσε ἡ γιαγιά σου!

— Ἀ! ναί, εἶπεν ὁ Πέτρος, μ' ἀγαποῦσε πολὺ ἡ γιαγιά μου. Ἀλλὰ τώρα κανένας δὲν μ' ἀγαπᾷ. Ἡ κυρὰ τοῦ κτήματος δὲν εἶνε κακὴ, μὰ δὲν εἶνε καὶ πολὺ καλὴ. Εἶνε πολὺ κακὸν πρᾶγμα σ' ἕνα παιδί νὰ μὴ ἔχῃ γονεῖς, καὶ νὰ μὴ εἰμπορῇ νὰ πῇ μητέρα.

Ἡ καλὴ μπαρμποῦνα ἀνεστένανε καὶ τὸ νερὸ τοῦ ποταμοῦ ἐταράχθη ὁλοτρόγυρα. Ἀχ! ἐσυλλογίζετο, διὰ τί νὰ εἶμαι μάμμη καὶ προμάμμη τόσοσων μπαρμποῦνιων ποὺ τρέχουν ἀπὸ τὴν μίαν ἄκραν τοῦ ποταμοῦ ἔως εἰς τὴν ἄλλην χωρὶς νὰ με συλλογίζονται διόλου, γιατί νὰ μὴ εἶμαι ἡ μητέρα τοῦ καλοῦ Πέτρου ποὺ ἔχει τόσο καλὴ καρδιά!

Οἱ δύο φίλοι τόσοσων ἦσαν βυθισμένοι εἰς τὴν λύπην των, ὥστε δὲν ἐνόησαν ὅτι, ὀλίγον μακρὰν ἀπ' ἐκεῖ, κάποιος τοὺς ἤκουε.

Αὐτὸς ὁ κάποιος ἦτο μία εὐμορφη κυρία με συμπαθητικὸν πρόσωπον, ἡ ὁποία ἐπλησίασεν εἰς αὐτοὺς ἐνῶ ὤμιλοῦσαν. Τὸ ὥραιον της πρόσωπον ἦτο ὡρὸν καὶ ὑποῖος ἔδλεπε τὰ μαῦρα φορέματά της ἐννοοῦσε τὸ γιατί. Ἦτο ξένη κυρία καὶ εἶχεν ἔλθει ἔως ἐκεῖ νὰ περιπατήσῃ καὶ ἄμα ἤκουσε νὰ ὀμιλοῦν, ἐσταμάτησε νὰ νὰ μὴ ἐνοχλήσῃ τὸν μικρὸν βοσκὸν καὶ τὴν κυρὰ μπαρμποῦναν.

Μολαταῦτα, ἄμα εἶδεν ὅτι ὁ Πέτρος ἀπὸ τὴν πολλὴν του λύπην ἐξηπλώθη διὰ νὰ κλαύσῃ με περισσότερὰν ἡσυχίαν, τότε πλέον δὲν ἐκρατήθη, ἀλλὰ ἔτρεξεν εἰς αὐτόν.

Ὁ Πέτρος εἰς τὴν ἀρχὴν ἐτρόμαξεν, ἀλλ' ἡ κυρία ἐφαίνετο τόσοσων καλὴ, καὶ τὰ ὀμμάτια της τὸν ἐκύττασαν με τόσοσων συμπάθειαν, ὥστε ἀμέσως ἐπῆρε θάρρος.

— Κακόμοιρο ὄρφανόν, εἶπεν ἡ κυρία εἰς τὸν Πέτρον, ἤκουσα τί ἔλεγε εἰς τὰ ψάρια τοῦ ποταμοῦ, καὶ πῶς νὰ μὴ σὲ λυπηθῇ ἡ καρδιά μου; Ποῖος ἄλλος μπορεῖ νὰ ἐννοήσῃ καλλίτερα ἀπὸ μένα τὸν πόνο σου; Μοῦ πέθανε, εἶν' ἕνας χρόνος τώρα, ἕνα εὐμορφο παιδάκι 'ς τὴν ἡλικίαν σου, θέλεις νὰ σ' ἔχω σένα 'ς τὸν τόπο του, παιδί μου, Πέτρο; Ἐγὼ θὰ προσπαθῶ νὰ εἶμαι καλὴ μητέρα.

Ὁ Πέτρος, φοβισμένος ἀκόμα, δὲν ἐτολμοῦσε ν' ἀποκριθῇ.

— Θάρρος, τοῦ εἶπε μία φωνή, εἰπέ, ναί, Πέτρο μου, ὁ Θεὸς σοῦ στέλλει αὐτὴν τὴν καρδιά ποὺ εἶνε ἀδεια ἀπὸ ἀγάπην ὅπως καὶ ἡ δική σου.

Ὁ Πέτρος ἐγνώρισε τὴν φωνὴν τῆς μπαρμποῦνας, τῆς φίλης του. Ἀπλῶσε τὸ χεῖρ του εἰς τὴν καλὴν κυρίαν καὶ τῆς εἶπε:

— Θέλω νάμμι παιδί σου, μὰ γιὰ νὰ σ' ἀγαπῶ μήπως εἶνε ἀνάγκη νὰ λησιμονήσω τὴν γιαγιά μου;

— Ὁχι, ὄχι, παιδί μου, εἶπεν ἡ κυρία, σφίξασα αὐτὸν εἰς τὴν ἀγκάλαν της, μήπως θὰ λησιμονήσω κ' ἐγὼ τὸ παιδί μου;

Τὸ μπαρμποῦνι δὲν εἰμποροῦσε νὰ σταθῇ ἀπὸ τὴν χαρὰν του· εἶχε τὸ μισὸ σῶμά του ἔξω ἀπὸ τὸ νερὸ καὶ δὲν εἰμποροῦσε τίποτε ἄλλο νὰ εἰπῇ παρὰ μόνον:

— Ἀ! τί καλὴ κυρία! τί καλὸ παιδάκι! τί εὐλογία Θεοῦ ἦτον καὶ συναπαντήθηκαν. Ὅταν ἦλθεν ὀλίγον εἰς τὸν ἑαυτὸν της εἶπεν εἰς τὸν Πέτρον:

— Δὲν θὰ εἶσαι πειὰ μόνος. Ὁάχης πειὰ νὰ λέγῃς μητέρα.

Πλησίασας δὲ τότε τὴν κεφαλὴν της εἰς τὴν οὐρανὸν της, ἐπήδησε, διὰ νὰ τοὺς ἀποχαιρετήσῃ, τόσοσων ὑψηλὰ ἔξω ἀπὸ τὸ νερὸν ὥστε ὁ Πέτρος δὲν ἐνόησε ἂν ἐπέταξεν εἰς τὸν ἀέρα ἡ ἔγεινεν ἀφαντος εἰς τὰ βαθειὰ νερά τοῦ ποταμοῦ.

Καὶ ἐπειδὴ ἡ κυρία τὸν εἶδε νὰ στέκῃ ἀκίνητος, τοῦ ἐθώπευσε με τὸ χεῖρ της τὸ μάγουλόν του ὅπως τὸν ἐθαίδεε καὶ ἡ μάμμη του ὅταν ἐξοῦσε. Αὐτὴ ἡ θωπεία τὸν ἐσῆκωσε ὡσὰν ἀπὸ ὄνειρον· ὁ Πέτρος ὁ ὁποῖος ἔως τότε ποτὲ δὲν εἶχεν ὀμιλήσει με ψάρι, δὲν ἦτο βέβαιος ἂν ἦτο ἔξυπνος ἢ ἂν ἐκοιμάτο.

Ἀλλὰ δι' ἕνα πρᾶγμα δὲν ἦτο δυνατόν ν' ἀμφιβάλλῃ, διὰ τὴν κυρίαν, διὰ τὴν θετὴν του μητέρα· αὐτὴ ἦτο κοντὰ του καὶ τὸν ἐθώπευε.

Ἐννοεῖτε ὅτι με μεγάλην του χαρὰν ὤρμησεν εἰς

τὴν ἀγκάλῃ τὴν ὁποίαν τοῦ ἤνοιγεν ἡ καλὴ κυρία.

— Θὰ μὲ λέγῃς μητέρα σου, τοῦ ἔλεγεν ἡ εὐμορφὴ κυρία, ἐγὼ θὰ σὲ λέγω παιδί μου.

— Ναί, ναί, ἔλεγεν ὁ Πέτρος παραχαλισμένος ἀπὸ τὴν εὐτυχίαν. Ναί, ναί, ναί, κυρία, εἶσαι ἡ μητέρα μου, καὶ εἶμαι τὸ παιδί σου.

Ὁ Πέτρος ἦτο πολὺ καλὸν καὶ τίμιον παιδί. Ὁταν ἤλθον καὶ οἱ δύο εἰς τὸν ἑαυτὸν των ἀπὸ τὴν χαρὰν των:

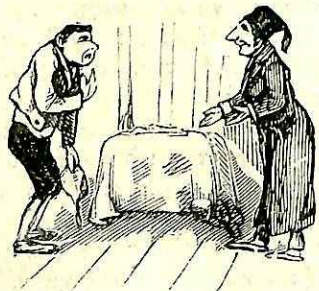
— Μητέρα, εἶπε, πρέπει νὰ πάγω νὰ δώσω πίσω τὰ γίδια εἰς τὴν κυρά τοῦ κτήματος καὶ νὰ πάρω ἄδεια νὰ λθω μαζί σου, γιατί ἂν δὲν πάρω θὰ λυπηθῇ πολὺ ἡ γιαγιά μου.

Τότε καὶ ἡ κυρία ἐπῆρε μιὰ βέργα καὶ οἱ δύο ἔφεραν ὀπίσω εἰς τὴν κυράν τοῦ κτήματος τὸ μικρὸν κοπάδι.

Ο ΦΡΙΚΤΟΣ ΟΔΟΝΤΟΠΟΝΟΣ

[Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελ. 91]

— Μὲ συγχωρεῖτε, ἐξοχώτατε Φασαρία, εἶπεν ὁ μάστρο Ἀναστάσης ἀφοῦ ἔβγαλε τὸν βαμβακερὸν

του σκουφον· τὸ 'δόντι μου, τὸ ἀφωρισμένο τὸ 'δόντι μου! "Αἱ! αἱ! αἱ!"

— Κάθησε, γείτων, καὶ ἄνοιξε τὸ στόμα σου διὰ νὰ ἐξετάσω τὸν ὀδόντα σας! "Α! βλέπω ἐκεῖ, εἰς

τὸ βάθος, ὁ τραπεζίτης ἐκεῖνος ἐφθάρη. Διὰ τοῦτο φιλὰττετε τοὺς κατεστραμμένους τραπεζίτας

Ἡ κυρά τοῦ κτήματος ἐπειδὴ ἐνόησε ὅτι ἦτο εὐτύχημα διὰ τὸν Πέτρον νὰ υπάγῃ μὲ τὴν καλὴν ἐκείνην κυρίαν, τοῦ ἔδωκε τὴν ἄδειαν.

Θέλετε τώρα νὰ μάθετε τί εἶνε ὁ Πέτρος τὴν στιγμὴν ὅπου γράφω τὴν ἱστορίαν του; Εἶνε ἓνας εὐμορφος καὶ καλὸς νέος δέκα ἐπτὰ ἐτῶν, ὁ πλέον καλὸς μαθητὴς τοῦ γυμνασίου ὅπου σπουδάζει. Τόσον καλὸς υἱὸς ἐφάνη εἰς τὴν μητέρα του ὥστε αὐτὴ θὰ δυσαρεστηθῇ ἂν τῆς εἰποῦν ὅτι δὲν εἶνε αὐτὸς ὁ υἱὸς τῆς.

Παρατήρησα ὅμως ἓνα παράξενον πρᾶγμα εἰς τὸν Πέτρον. Ποτὲ τοῦ δὲν ἠθέλησε νὰ φάγῃ μπισμποῦνι. Δὲν ἐλησμόνησε ποτὲ ὅτι ἐνῶ ἐθαύμαζε τὸ ὠραῖον μπισμποῦνι τοῦ ποταμοῦ ἀπεκοιμήθη καὶ ἐνόμισεν ὅτι ὠμίλησε μὲ αὐτό, καὶ ὅτι τότε τὸν ἀπῆν-τησε καὶ τὸν ἐπῆρε μαζί τῆς ἡ θετῆς μητέρας του.

εἶνε πολὺ φοθητῶν καὶ δι' αὐτὸ τὰ 'δόντια του ἤρχισαν νὰ κάμνουν. ὅπως τὰ ἐργαλεῖα τοῦ ἱατροῦ κλίχ! κλίχ!

Ὁ κ. Φασαρία εὗρε ὅτι ἐχρειάζετο προχωρεῖ λοιπὸν μὲ εὐγένειαν πρὸς τὸν μάστρο Ἀναστάσην, μὲ τὸ χέρι τοῦ κρυμμένο ἀπὸ πίσω του.

Τί εἶνε εἰς ἐκεῖνο τὸ χέρι; ὁ μάστρο Ἀναστάσης δὲν τὸ εἰξεύρει, ἀλλὰ τὸ φαντάζεται τί εἶνε.

— Λυπήσου με! λυπήσου με! ἐξοχώτατε Φασαρία! φωνάζει.

— Νὰ σὲ λυπηθῶ; μὰ ἴσα-ἴσα γιατί σὲ λυ-
ποῦμαι θὰ σοῦ βγάλω τὸ πονεμένο 'δόντι.

— Δὲν μοῦ πονᾷ πλειά, δὲν μοῦ πονᾷ, κύρ Φασαρία, πίστευσέ με.

— "Ελα δά, γείτονα, θάρρος. "Εν παιδίον πέντε χρόνων δὲν θὰ ἦτο τόσον δειλόν. "Οσον νὰ βῆξῃς θὰ σὰς τὸ ἐξαγάγω, εἰξεύρεις ὅτι ἐγὼ ἐξάγω τοὺς ὀδόντας ἄνευ πόνου.

— Χωρὶς πόνο! ὦ, τότε ἀλλάζει. "Ελα τὸ λοι-
πὸν γρήγορα, γρήγορα!

Ὁ κ. Φασαρία χώνει τὸ ἐργαλεῖόν του εἰς τὸ

στόμα τοῦ μάστρο Ἀναστάση· πιάνει τὸ 'δόντι, τραβᾷ· Ἀλλὰ ὁ μάστρο Ἀναστάσης, μὲ δάκτυλα κυρτωμένα· σηκώνεται ὅσο τραβᾷ μὲ τὸ ἐργαλεῖον, ὥστε ὁ κ. Φασαρία δὲν κάμνει τίποτε.

— "Ησυχάσατε, φίλε μου. Πῶς θέλετε νὰ σὰς ἀπαλλάξω ἀπὸ τὸν ὀδόντα σας μὲ τοιοῦτον τρόπον; Ὁ μάστρο Ἀναστάσης ξανακάθεται στενάζων· ὁ κύριος Φασαρία τραβᾷ ἐκ νέου. Τώρα ὁ μάστρο

Ἀναστάσης σηκώνεται ὀλόρθος, κλωτσῶν καὶ ρίπτων μακρὰν τὸ σκαμνί, καὶ φωνάζων φρικτά. Ἀλλ' εὐ-
τυχῶς ὁ κύριος Φασαρία κρατεῖ καλά, τραβᾷ καὶ ἐπὶ τέλους κρὶκ κρᾶκ! Ἐτελειώσε. Κρατεῖ τὸ 'δόντι, ἐνῶ ὁ μάστρο Ἀναστάσης ξαπλώνεται κατὰ-
χαμα καὶ σηκώνει ὑψηλὰ τὰ πόδια του.

— "Ωχ! ὦχ! ὦχ! φωνάζει, αὐτὸ λὲς δίχως πόνο!

— Ἐγὼ δὲν πονῶ διόλου, εἶπε μὲ χαμᾶρι ὁ ἐξο-
χώτατος. Καὶ τώρα πῶς εἶσαι;

Ὁ μάστρο Ἀναστάσης ψάχνει τὰ μάγουλά του.

— Καλλίτερα, ἱατρέ, πολὺ καλλίτερα.

— Βλέπεις!

— Καὶ ποῦ εἶνε ἐκεῖνο τὸ κατηραμένο 'δόντι;
Ὁ κύριος Φασαρία τοῦ τὸ δεικνύει.

— Ἴδου το! εἶπε.

— "Αχ! ἀφωρισμένο! σὺ μ' ἔκαμες νὰ πονῶ
τόσο! Καὶ τώρα πόσα θὰ μοῦ πάρῃς γιὰ τὸ βγάλ-
σιμο;

— Μίαν δραχμὴν.

— Μία δραχμὴ, γιατί ἔβαλες τὴν 'δοντάγρα σου
μέσ' ἔς τὸ στόμα μου καὶ τὴν ἐγύρισε λιγάκι;

Τώρα ὅσον ὁ μάστρο Ἀναστάσης δὲν πονεῖ πλέον
εὗρίσκει πολὺ ὑπερβολικὰς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ κύρ
Φασαρία.

— Μία δραχμὴ δὲν εἶνε ποσῶς ἀκριβά. Πολ-
λοὶ συναδελφοί μου λαμβάνουν τοῦλάχιστον εἴκοσι
δραχμάς· ἀλλ' ἐγὼ εἶμαι συγκαταβατικώτερος. Ἐγὼ